

Tylko u nas:

Janina Olszowy:
*Wielkanocne smaki
i przysmaki*

Ks. Lucjan Szumierz:
*Kardynał
Stefan Wyszyński*

Dr n. med. Jarosław Ragan:
*15 lat Laparoskopii i Chirurgii
Małoinwazyjnej*

Nr 3 / 246
Marzec 2017 r.
Cena 2,50 zł

ZIEMIA

KOLBUSZOWSKA

Wydawca:
Regionalne
Towarzystwo
Kultury
im. J.M. Goslara

Miesięcznik powiatowy • Kolbuszowa • Cmolas • Dzikowiec • Majdan Królewski • Niwiska • Raniżów

**Obrazy dla Oddziału Edukacji
Kulturalnej i Regionalnej**
Strona 3

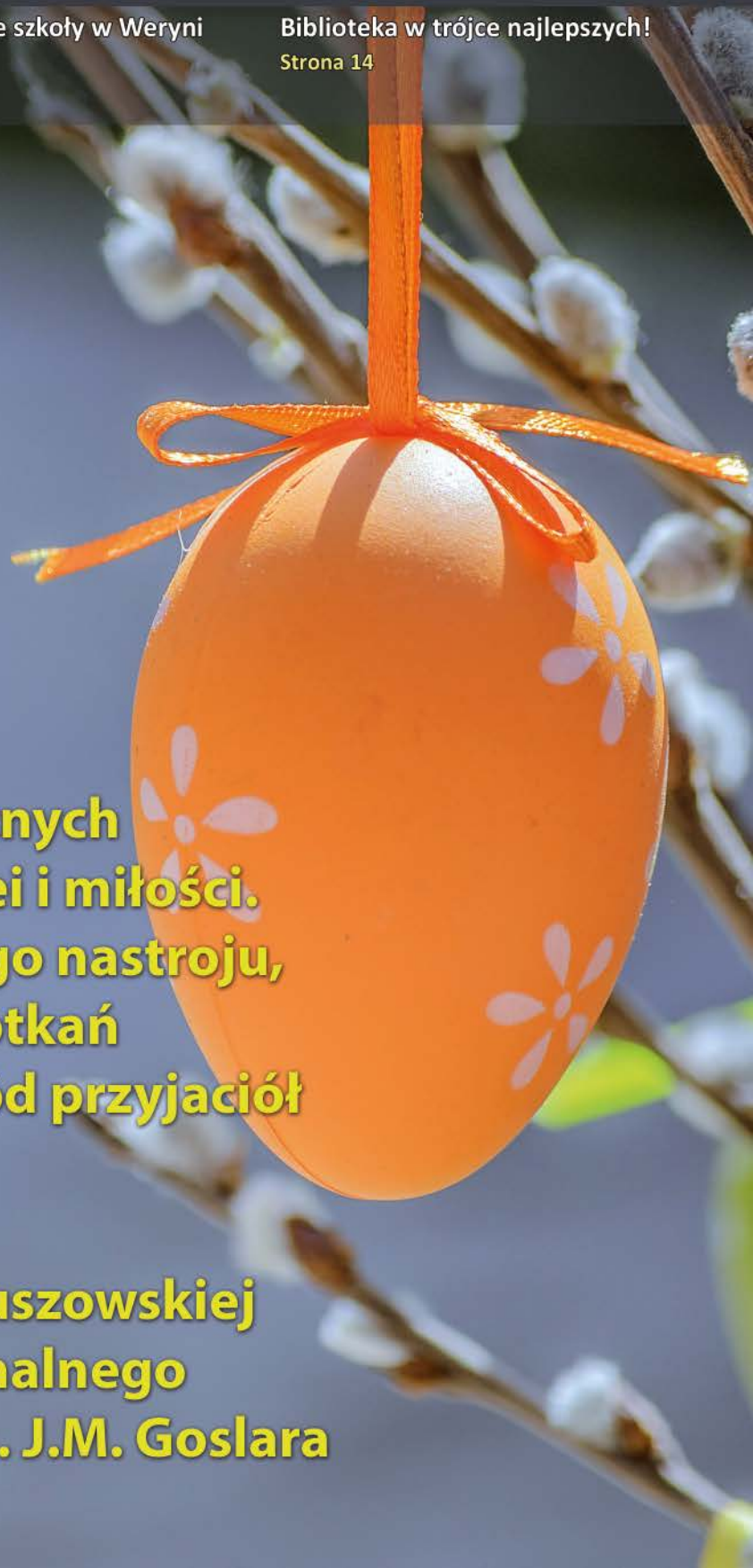
Otwarcie szkoły w Weryni
Strona 4

Biblioteka w trójce najlepszych!
Strona 14

**Świąt Wielkanocnych
pełnych wiary, nadziei i miłości.
Radosnego, wiosennego nastroju,
serdecznych spotkań
w gronie rodziny i wśród przyjaciół**

życzy

**Redakcja Ziemi Kolbuszowskiej
oraz Zarząd Regionalnego
Towarzystwa Kultury im. J.M. Goslara**

*Otrzyjcie już łzy, płaczący,
żałe z serca wyzujcie.
Wszyscy w Chrystusa wierzący
weselcie się, radujcie!*

Błogosławionych i Radosnych Świąt Wielkiej Nocy!
Niech Tajemnica Zmartwychwstania stanie się dla nas źródłem
odrodzenia wiary, umocnienia nadziei i zwycięstwa miłości!
Niech Zmartwychwstały Jezus napęlni serca wszystkich
prawdziwą radością i pokojem.
Zdrowych i Spokojnych Świąt Wielkiej Nocy.

życzy
Zbigniew Chmielowiec
Poseł na Sejm RP

TRWAJĄ PRACE W DAWNYM MUZEUM REGIONALNYM (SYNAGODZE)

**Pogodnych, pełnych nadziei Świąt Wielkanocnych,
wzajemnej życzliwości i zrozumienia
oraz powodzenia w życiu prywatnym i zawodowym.**

**Niech zbliżające się święta będą czasem radości
i pokoju, spędzonym wśród najbliższych.**

"Wesołego Alleluja"

Krzysztof Wilk
Przewodniczący
Rady Miejskiej

Jan Zuba
Burmistrz Kolbuszowej

OBRAZY DLA ODDZIAŁU EDUKACJI KULTURALNEJ I REGIONALNEJ

W dniu 17 marca 2017 roku, w ramach porozumienia pomiędzy Zespołem Szkół Nr 2 oraz Miejską i Powiatową Biblioteką Publiczną w Kolbuszowej przekazano pierwszą partię - 64 obrazy dla powstającego Oddziału Edukacji Kulturalnej i Regionalnej, który będzie się mieścił w remontowanym budynku Muzeum Regionalnego (dawnej Synagogi).

Powstanie nowego oddziału, możliwe było dzięki pozyskaniu środków finansowych z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach realizacji NARODOWEGO PROGRAMU ROZWOJU CZYTELNICICTWA, PRIORYTET 2 INFRASTRUKTURA BIBLIOTEK 2016-2020.

Obrazy, będące pokłosiem odbywających się w Kolbuszowej szesnastu Międzynarodowych Plenerów Malarsko-Rzeźbiarskich, zostaną zinwentaryzowane, opisane i oprawione. Po remoncie będzie je można oglądać w stałej galerii, dzięki czemu będzie je mogła ponownie zobaczyć większa grupa osób.

J.K.

OTWARCIE SZKOŁY W WERYNI

Rozpoczęta w 2014 roku rozbudowa szkoły w Weryni dobiegła końca. 23 lutego odbyło się uroczyste otwarcie budynku. Uroczystość została połączona z obchodami Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych.

O godzinie 10.00, w kościele parafialnym w Weryni, odprawiona została msza święta koncelebrowana przez księdza biskupa Jana Wątrobę, dziekana dekanatu wschód Kazimierza Osaka, dziekana dekanatu zachód Jana Pępka, ks. dr. Sławomira Zycha. Po nabożeństwie zebrani uczniowie szkoły, nauczyciele, władze samorządowe, dyrektorzy szkół i instytucji, radni rady miejskiej, radni powiatowi przeszli na plac szkoły podstawowej. Po odśpiewaniu „Mazurka Dąbrowskiego” złożono wiązkę kwiatów pod tablicą upamiętniającą patrona szkoły mjr. Józefa Batorego. W uroczystościach wzięła udział również Wojewoda Podkarpacki Ewa Leniart oraz biskup Jan Wątroba ordynariusz diecezji rzeszowskiej.

Dalsza część uroczystości odbyła się w sali gimnastycznej, stanowiącej, wraz z budynkiem przedszkola, część nowo wybudowanego skrzydła szkoły. Tutaj, po wprowadzeniu sztandaru SP w Weryni oraz OSP w Weryni, uczniowie zaśpiewali hymn szkoły. Następnie głos zabrała Dyrektor Szkoły Agata Świętek oraz Burmistrz Kolbuszowej Jan Zuba, którzy serdecznie powitali wszystkich gości.

Symbolicznego przecięcia wstęgi dokonali Wojewoda Podkarpacki Ewa Leniart, dyrektor departamentu Kultury i Ochrony Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Aleksander Konopek, Starosta Kolbuszowski Józef Kardys, Burmistrz Kolbuszowej Jan Zuba, Przewodniczący Rady Miejskiej Krzysztof Wilk, radny Rady Miejskiej Julian Dragan, Dyrektor Szkoły Agata Świętek, absolwent SP Werynia, wielokrotny mistrz Polski w biegach, Kamil Zieliński, uczennica kl. 1 Wiktoria Sajdak, Z-ca Przewodniczącego Rady Rodziców Marcin Biestek.

Następnie ksiądz biskup poświęcił salę gimnastyczną, sale lekcyjne, przedszkolne i boisko wielofunkcyjne.

Ostatnim punktem części oficjalnej były wystąpienia zaproszonych gości. Z programem artystycznym wystąpili uczniowie szkoły.

Ksiądz biskup Jan Wątroba poświęcił nowy obiekt

Uczniowie szkoły zachwycili zebranych swoim programem artystycznym

Złożenie hołdu Patronowi Szkoły przez przedstawicieli Samorządu Kolbuszowskiego

DZIEŃ JĘZYKA ANGIELSKIEGO W LO W KOLBUSZOWEJ

14 lutego 2017 r., już po raz piętnasty, w Liceum Ogólnokształcącym im. Janka Bytnara w Kolbuszowej odbył się Dzień Języka Angielskiego. Organizatorem tego przedsięwzięcia był mgr Mariusz Wójcik, nauczyciel języka angielskiego, który, wraz z uczniami naszej szkoły, przygotował dla całej publiczności pełną przygodę podróż w głąb Australii i Nowej Zelandii. Swoją obecnością zaszczytili nas uczniowie i nauczyciele języka angielskiego z okolicznych szkół gimnazjalnych. Podczas uroczystości wręczono nagrody laureatom konkursów: Powiatowy Mistrz Języka Angielskiego, Powiatowy Konkurs Wiedzy o Australii i Nowej Zelandii oraz Archimedes Plus.

Laureaci XIV edycji Powiatowego Konkursu Wiedzy o Krajach Anglojęzycznych – Australia i Nowa Zelandia to:

Kategoria gimnazja

- I miejsce Sasiela Karolina (ZS Dzikowiec)
- II miejsce Babiarz Bartłomiej (ZS Cmolas)
- III miejsce Magda Krzysztof (ZS Cmolas)

Wyróżnienia

- IV miejsce Lasota Bartosz (Gimnazjum nr 2 w Kolbuszowej)
- V miejsce Fabiński Jakub (ZS Widelka) oraz Gazda Aleksandra (ZS Dzikowiec)
- VI miejsce Dziewic Aleksandra (Gimnazjum w Majdanie Królewskim), Rusin Diana (ZS Dzikowiec), Serafin Tomasz (Gimnazjum nr 2 w Kolbuszowej) oraz Tłusty Norbert (Gimnazjum w Majdanie Królewskim)

W XIII edycji Powiatowego Konkursu Mistrz Języka Angielskiego zwyciężyli:

Kategoria gimnazja

- I miejsce Biesiadecki Dawid (Gimnazjum nr 2 w Kolbuszowej)
- II miejsce Magryś Joanna (Gimnazjum nr 2 w Kolbuszowej)
- III miejsce Jabłoński Karol (Gimnazjum nr 2 w Kolbuszowej) i Bełza Alicja (Gimnazjum nr 2 w Kolbuszowej)

Poszczególne drużyny rywalizowały ze sobą w pięciu konkurencjach, które oceniało jury

Wyróżnienia

- IV miejsce Kasza Monika (ZS Dzikowiec)
- V miejsce Paszkowska Karolina (Gimnazjum w Majdanie Królewskim) oraz Kasprzak Tomasz (ZS Trzęsówka)
- VI miejsce Rak Maja (Gimnazjum nr 2 w Kolbuszowej) i Zielińska Kinga (ZS Dzikowiec)

W konkursie Archimedes Plus laureatem I stopnia z wyróżnieniem został Konstanty Sakowski, a tytuł laureata V stopnia uzyskali Gabriela Książek i Jakub Michałek.

Nagrody zostały ufundowane przez Starostwo Powiatowe, Urząd Miasta

i Gminy w Kolbuszowej oraz wydawnictwa językowe: Pearson-Longan i Oxford University Press. Następnie drużyny składające się z reprezentantów klas pierwszych, drugich i trzecich zmagaly się w pięciu konkurencjach, które oceniało jury w składzie: Pani M. Gołębiowska - wicedyrektor Liceum Ogólnokształcącego, Pani A. Serafin i Pani J. Kasak – nauczyciele języka angielskiego. Uczniowie musieli wykazać się znajomością zabytków krajów anglojęzycznych oraz odgadnąć wykonawców usłyszanych utworów i ich wykonawców. Zawodnicy mieli także za zadanie zaprezentować swoje zdolności taneczne, wykonując tradycyjny taniec wojowników Nowej Zelandii – Hakę. Wśród zadań sprawnościowych znalazł się szkocki „caber toss” („rzut kłodą”), który ze względów bezpieczeństwa wymagał założenia kasków ochronnych. Podczas uroczystości nie zabrakło też nuty romantyzmu. W ostatniej konkurencji, która nawiązywała do Święta Zakochanych, zadaniem licealistów było wyznaczenie miłości w języku angielskim. Uczniowie wykazali się dużym talentem poetyckim i inwencją twórczą.

Wszyscy zawodnicy biorący udział w konkurencjach włożyli wiele pracy i wysiłku, aby ich drużyny wypadły jak najlepiej, co spotkało się z ogromnym aplauzem ze strony publiczności. Szkolny Dzień Języka Angielskiego dostarczył wielu emocji i niezapomnianych wrażeń, a młodzież naszej szkoły kolejny raz pokazała, że można uczyć się bawiąc.

JADWIGA KASAK

Szkolny Dzień Języka Angielskiego dostarczył wielu emocji i niezapomnianych wrażeń

PIKNIK SPORTOWY I PÓŁMARATON „BIEGAM I WSPIERAM”

20 maja z Kolbuszowej wystartuje półmaraton „Biegam i wspieram”. Organizują go Fundacja Centrum Animacji Społecznej w Cmolasie oraz Warsztaty Terapii Zajęciowej Caritas Diecezji Rzeszowskiej w Kolbuszowej, przy współpracy Gmin Kolbuszowa i Głogów Małopolski. Impreza może zgromadzić nawet trzy tysiące osób.

Wydarzeniu towarzyszyć będzie piknik sportowy z licznymi atrakcjami, m.in. dmuchane zjeżdżalnie, ścianka wspinaczkowa, przejażdżki konne, kącik maluszka, wystawa prac artystów i ośrodków wspierających osoby niepełnosprawne, zawody sportowe.

Maraton wystartuje ze stadionu w Kolbuszowej, natomiast jego meta będzie w Centrum Promocji Natura 2000 w Budach Głogowskich, gdzie odbędzie się również piknik.

Impreza jest częścią kampanii „Wszyscy różni - wszyscy równi”, mającej na celu przeprowadzenie, z udziałem wolon-

tariuszy, szerokiej Kampanii na rzecz Promowania Pozytywnego Wizerunku Osób Niepełnosprawnych.

Zgłoszenia do biegu głównego przyjmowane będą do 10 maja. W tym celu wypełnić trzeba formularz elektroniczny dostępny na stronie <http://timekeeper.pl>, a także wpłacić wpisowe.

ZMIANA LOKALIZACJI SIEDZIBY STRAŻY MIEJSKIEJ

Uprzejmie informujemy, że od dnia 06.03.2017r. zmieniło się miejsce siedziby Straży Miejskiej. Nowa siedziba mieści się przy ul. Piekarskiej 15a w Kolbuszowej.

Telefony kontaktowe: 17 2271 333 wew. 153 i 154, komórkowy 601 909 026.

REKRUTACJA DO PROJEKTU

Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Powiatu Kolbuszowskiego „NIL” zaprasza do udziału w projekcie „BIZNESKLASA – wspieranie przedsiębiorczości w powiecie kolbuszowskim i ropczycko-śródziszowskim”, nr RPPK.07.03.00-18-0003/15.

Rekrutacja do projektu trwać będzie od 3 do 24 marca 2017 r.

Dokumenty rekrutacyjne należy składać osobiście w Biurze Projektu w Kolbuszowej w siedzibie Stowarzyszenia „NIL” przy ul. Jana Pawła II 8 w godzinach 08:00-16:00

Projekt adresowany jest do osób spełniających łącznie następujące kryteria:

1. osoba bezrobotna (w tym długotrwale) lub bierna zawodowo,
2. osoba zamieszkała w powiecie kolbuszowskim (według Kodeksu Cywilnego),
3. osoba w wieku powyżej 29 roku życia (ukończone 30 lat)
4. osoba będąca w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, tj. należąca do co najmniej jednej z poniższych grup:

- kobieta,
- osoba długotrwale bezrobotna (osoba niepracująca nieprzerwanie przez okres ostatnich 12 miesięcy),
- osoba niepełnosprawna,
- osobapowyżej 50 roku życia.

Do projektu zapraszamy zarówno kobiety jak i mężczyzn, jak i osoby niepełnosprawne.

Uczestnikami projektu mogą być osoby, które zamierzają rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej na terenie województwa podkarpackiego.

Więcej informacji dotyczących projektu uzyskają Państwo pod numerem telefonu 17 2270 258 lub na stronie www.nil.kolbuszowa.pl

UDZIAŁ W PROJEKCIE JEST BEZPŁATNY !!!

Projekt jest realizowany w ramach osi priorytetowej VII Regionalny rynek pracy, Działanie 7.3 Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Dofinansowanie projektu z UE: 2 714 263,35 zł

www.mapadotacji.gov.pl

VII GMINNY KONKURSU MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZY DLA KLAS SZÓSTYCH „UCZNIOWIE GALILEUSZA”.

22 lutego 2017 roku po raz siódmy odbył się konkurs matematyczno- przyrodniczy dla uczniów klas szóstych „Uczniowie Galileusza”. Organizatorem konkursu jest Szkoła Podstawowa w Widelce. Honorowy patronat nad konkursem sprawuje Nadleśnictwo Głogów Małopolski, które jest fundatorem nagród. Rywalizację w konkursie podjęło 10 zespołów trzyosobowych z klas szóstych Gminy Kolbuszowa.

Zadania konkursowe zawierały zadania z matematyki i przyrody. Do rozwiązania uczniowie mieli zadania tekstowe, test wielokrotnego wyboru, zagadki logiczne a także rozpoznawanie drzew i państw na podstawie opisu.

LAUREACI KONKURSU:

I miejsce SP Zarębki:

- Aleksandra Durak
- Norbert Mokrzycki
- Mateusz Bańka

II miejsce SP nr 1 w Kolbuszowa:

- Natalia Antkiewicz
- Julia Łakomy
- Robert Biesiadecki

III miejsce SP nr 2 Kolbuszowa:

- Łucja Chodorowska
- Marta Flis
- Filip Sobieszkański

Wszystkim uczestnikom życzymy dalszych sukcesów.

Uroczyste rozdanie nagród

Praca w zespołach

Wybitni matematycy i przyrodnicy

INFORMACJA

Rada Miejska w Kolbuszowej, uchwałą Nr XXXV /441/2017 z dnia 31 stycznia 2017 w sprawie zmiany ulic w miejscowości Kolbuszowa, zmieniała dotychczasową nazwę ulicy „Aleksandra Zawadzkiego” na ul. „rtm. Witolda Pileckiego”

Uchwała została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego i wchodzi w życie **18.03.2017 roku**.

Zmiany nazw ulic dokonywane są w związku z ustawą z dnia 1 kwietnia 2016 roku o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej /Dz.U.z 2016 rok poz.744/

Jednocześnie podajemy za wyżej cytowaną ustawą:

Art.5 ust.1 Pisma oraz postępowania sądowe i administracyjne w sprawach dotyczących ujawnienia w księgach wieczystych oraz uwzględnienia w rejestrach, ewidencjach i dokumentach urzędowych zmiany nazwy dokonanej na podstawie ustawy są wolne od opłat.

Ust.2.Zmiana nazwy dokonana na podstawie ustawy nie ma wpływu na ważność dokumentów zawierających nazwę dotychczasową.

Andrzej Selwa

WEEKEND Z WIERZBOWĄ WITKĄ, BUKSZPANEM I APARATEM FOTOGRAFICZNYM

W surowym i z natury ascetycznym czasie Wielkiego Postu zapraszamy wszystkich (dzieci, młodzież i dorosłych) do uczestnictwa w minisesji fotograficznej oraz w warsztatach, które wprowadzą ciepły powiew wielkanocnej radości.

Przez cały weekend (8-9 kwietnia) zapraszamy na minisesję fotograficzną w niezwykłym miejscu – w parku etnograficznym w Kolbuszowej i w niecodziennym, świątecznym towarzystwie. Za aparat chwyci zaprzyjaźniona już z kolbuszowskim skansenem fotografka Karolina Migurska, a na plan (w piękny plener i do klimatycznych wnętrz) zaprosi kurczaczki i owieczki. W ich towarzystwie będzie można zrobić sobie fotografię w wielkanocnej odświeżeniu.

Rezerwacja miejsc i informacja o cenie: migurska@interia.pl. Oferujemy: 1-2 stylizacje, 10 zdjęć w formie odbitek 15 x 21 cm (i zgranych na płytę CD w pełnej rozdzielczości i poddanych starannej obróbce), możliwość dokupienia większej liczby odbitek i zdjęcia na drewnie w promocyjnej cenie, czas sesji: 1-1,5 godziny. Liczba miejsc ograniczona.

Natomiast w Niedzielę Palmową (9 kwietnia), w stali warsztatowej szkoły z Trzebosi, pod fachowym okiem Urszuli Rzeszut-Baran, będzie można zrobić palmę wielkanocną – tradycyjną – z jałowca, kwiatów trzciny, wierzbowych gałązek czy bukszpanu. Przy pracy będzie można posłuchać o tym, jakie przeznaczenie mają palmy w naszej kulturze i jaką symbolikę ze sobą niosą. Mało

kto wie, że połykanie bazi ze święconej palmy chroni przed bólami gardła. O tej i innych rewelacjach związanych z obrzędami Kwietnej Niedzieli będzie można posłuchać już niebawem. Warsztaty będą odbywać się w dwóch grupach od godziny 12.00 do 12.45 i od 13.00 do 13.45.

Aby wykonana praca i zdobyta wiedza miały należyte umocowanie w rzeczywistości – o godz. 14.00, w kościele pw. św. Marka, zostanie odprawiona msza święta z poświęceniem palm wielkanocnych.

Zgłoszenia można składać telefonicznie (17 227 12 96) lub drogą mailową (sekretariat@muzeumkolbuszowa.pl). Koszt: 10 zł – osoba; 15 zł – rodzic i dziecko; 20 zł – rodzice z dziećmi.

Atrakcji jest wiele i wiosenny, weekendowy czas jest na nie najlepszy. Zapraszamy gorąco do wkroczenia w okres wielkanocny w sposób tradycyjny, jak to dawniej bywało – z własnoręcznie zrobioną palmą i fotopamiętką.

AGATA FRONT
MUZEUM KULTURY LUDOWEJ
W KOLBUSZOWEJ

TELEFONY KOMÓRKOWE NA MISJE!!!

W Wielkim Poście br. w szkołach i parafiach diecezji sandomierskiej będziemy zbierać niepotrzebne telefony komórkowe.

Zapraszam wolontariuszy do wspólnego podjęcia trudu zbiórki. Po Świątach Wielkanocnych odbędzie odbiór zebranych telefonów komórkowych. Telefon komórkowy powinien być w plastikowym woreczku. Można telefony przysłać lub przywieźć do Muzeum w Hucie Komorowskiej, chętnie też odwiedzimy szkołę lub parafię.

Szczegółowe informacje:

667 339 673 lub danielk7@o2.pl.

Istnieje możliwość wcześniejszego odbioru po uzgodnieniu.

Telefony można dostarczyć do Muzeum Kardynała Adama Kozłowieckiego
Huta Komorowska 32 A
36-110 Majdan Królewski

Fundacja im. Księdza Kardynała Adama Kozłowieckiego „Serce bez granic”
Huta Komorowska 32a
36-110 Majdan Królewski
Tel./faks: +48 15 811 12 64
www.cardinalekozlowiecki.pl
www.czasnamisje.pl

DOBRA KULTURA DLA DOBREJ PUBLICZNOŚCI

Giovanni Battista Pergolesi, włoski barokowy kompozytor, skrzypek i organista, żył zaledwie dwadzieścia sześć lat. Intermezzo La Serwa Padrona skomponował jako muzyczny przerywnik, wystawiany pomiędzy aktami poważnych oper. Pergolesi przyczynił się tym samym do powstania gatunku muzycznego, opery buffa.

Służąca Panią (polskie tłumaczenie), to zabawna komiczna intryga, oparta na dialogu werbalnym i wokalnym pomiędzy służącą a jej, trwającym w starokawalerstwie, panem. Dwójce głównych aktorów towarzyszy pantomimiczny służący i akompaniator pianista. Cudownie lekkie arcydzieło przyniosło sławę i popularność kompozytorowi.

Minęło bez mała trzysta lat od premiery opery buffa Pergolesiego, a obyczajowa intryga nadal świetnie bawi publiczność. Najlepiej o tym można było się przekonać obserwując widzów, którzy nie przerazili się słowa opera i zapełnili salę Miejskiego Domu Kultury w Kolbuszowej (5 marca 2017 roku), z ogromnym zainteresowaniem, ciepło przyjmując aktorskie i wokalne popisy artystów. Kontekst obyczajowy jest wciąż aktualny, zrozumiały i zabawny, dlatego też opera wystawiana jest na całym świecie w operach i teatrach muzycznych (*choćby w Palazzo Doria Pamphili w Rzymie, cena biletu 66 euro*).

Dzięki pomysłowi prezesa Rzeszowskiego Towarzystwa Muzycznego Andrzeja Szypuły kolbuszowscy melomani mieli możliwość uczestnictwa wyjątkowym wydarzeniu muzycznym jakim było przedstawienie La Serwa Padrona, Pergolesiego. W roli służącej Serpiny wystąpiła Katarzyna Liszcz-Starzec, sopran, w rolę Umberta wcielił się Kamil Niemiec, bas. Trudną, niemą rolę służącego Vespona zagrał błędnie Paweł Przybyła. Na fortepianie z talentem akompaniowała Aneta Czach. Całość wyreżyserował Jerzy Czosnyka, słowo wstępne i kierownictwo muzyczne przedstawienia należało do Andrzeja Szypuły. Brawa publiczności dla artystów, ale też brawa dla publiczności za coraz częstszy udział w ciekawych wydarzeniach kulturalnych na wysokim poziomie.

PIĘKNIE, SMACZNIE I WESOŁO, WERNISAŻ WYSTAWY WOJCIECHA TRZYNY I WIESŁAWA PASTUŁY

Wystawa Wojciech Trzyna Malarstwo, Wiesław Pastuła Rzeźba to dziewiętnaste wydarzenie artystyczne, które miało miejsce w otwartej w maju 2014 roku Galerii pod Trąbami i Bębniem Miejskiego Domu Kultury w Kolbuszowej (18 lutego 2017).

Wystawy w niewielkiej podręcznej galerii, cieszą się dużym zainteresowaniem miłośników sztuk plastycznych i fotografii. Uczestniczą w nich mieszkańcy Kolbuszowej i okolicy, sąsiednich miast: Głogowa i Sędziszowa Małopolskiego oraz Rze-

szowa. W tych środowiskach istnieje spora grupa twórców sztuk przeróżnych, których poczynania warto prezentacji. Na wernisażach spotykają się ludzie zainteresowani sztuką, staraniem organizatora tworzona jest sytuacja artystyczna, prezentu-

jąca różne jej materie i dziedziny. Wyjątkowej sztuce towarzyszą wybitni muzycy. Prezentowane są rzadkie w Kolbuszowej formy, taperowanie, jazz, muzyka instrumentalna, operowa i operetkowa, musicalowa, a nawet orkiestrowa. Spróbować też

można przygotowanych po mistrzowsku kulinariów.

Lutowa ostatnia wystawa „pod starymi trąbami” to po raz pierwszy prezentowane w tej kolbuszowskiej galerii obiekty rzeźbiarskie pochodzące z Głogowa absolwenta ASP w Krakowie Wiesława Pastuły (obecnie pod krakowianina) oraz pochodzącego z Rzeszowa kolbuszowianina, malarza Wojciecha Trzyny absolwenta UMCS w Lublinie. Obydwaj z jednego rocznika, są też absolwentami Liceum Plastycznego w Jarosławiu. Posiadają duży dorobek twórczy i wystawienniczy, ich dzieła plastyczne mają własny, dojrzały styl. Na wystawie zaprezentowano bez mała trzydzieści świetlistych olejnych pastelów i dziesięć niewielkich rozmiarów rzeźb, pochodzących z różnych okresów twórczości artystów. Dzieła malarskie to

swoiste impresje inspirowane obiektami ludowej religijności, przetworzone ciekawą oryginalną techniką malarską. Prezentowane rzeźby to niewielki fragment twórczości mieszkającego w podkrakowskim Kamieniu rzeźbiarza, medaliera i malarza. Wystawiane obiekty starają się metaforycznie zamknąć w plastycznym znaku część, element, pojęcie z otaczającej nas rzeczywistości.

Dziewiętnasta wystawa prezentuje, podobnie jak wszystkie poprzednie, ciekawą sztukę na bardzo dobrym poziomie. Wystawie w tym roku towarzyszyła zabawa karnawałowa. W nowej, udanej odsłonie zobaczyliśmy Orkiestrę Dętą Miejskiego Domu Kultury, która, niczym rozrywkowy big band, zagrała rytmy karnawałowe. Muzykę taneczną, z atmosferą kultury lat sześćdziesiątych, zaprezentowali z włą-

ściwą sobie erudycją Jerzy Dziobak i Elżbieta Lewicka z Radia Rzeszów.

Klimat i prowadzenie konferansjerki były na najwyższym poziomie, prezentację medialną, z talentem a propo ilustrującą muzykę, przygotował Andrzej Serafin. Ostatkowe kulinaria przygotowała grupa piekących i gotujących z pasją pań z Kolbuszowej, Świerczowa i Domatkowa. Zakrecone rogaliki babci Halinki, Wojtusio-we sodzioki, Jasiny chrust, Ziuciane różane pączusie, Oponki „miszelenki”, Parówki sołtysa, Czerwony buraczany barszcz ze skwierkowymi pasztecikami - wszystko wyjątkowo pyszne!

Dobra sztuka, świetna publiczność, zadowolona z wielozmysłowych wrażeń, to podsumowanie wieczoru.

Zachować dla przyszłych pokoleń!

APEL

Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Kolbuszowej, wraz z Regionalnym Towarzystwem Kultury im. J.M.Goslara, zwraca się z gorącą prośbą o udostępnienie fotografii, dokumentów źródłowych, zapisków, pocztówek i innych materiałów z dalszej i bliższej przeszłości, dotyczących historii Kolbuszowej i jej mieszkańców.

Od marca 2017 r. przynieszone przez Państwa pamiątki będą digitalizowane w czytelni biblioteki, a oryginały, wraz z wersją elektroniczną, będą zwracane właścicielom. Kopie te (za zgodą darczyńcy) będą służyły do tworzenia wystaw multimedialnych i tymczasowych, których ekspozycje ukażą historię naszego miasta. Zasilą też zbiory Oddziału Edukacji Kulturalnej i Regionalnej MiPBP w Kolbuszowej.

Równie ważne dla organizatorów są wspomnienia rodowitych Kolbuszowian jak i osób, które tutaj tylko czasowo mieszkały. Prosimy o kontakt osoby, które chciały by się podzielić swoimi wspomnieniami i przeżyciami, a my zobowiązujemy się do ich spisania.

**Wspólnymi siłami uratujmy od zapomnienia pamięć
o historii naszej Małej Ojczyzny.**

DOBRY TEATRALNY WIECZÓR W KOLBUSZOWEJ GÓRNEJ

W sobotę, 18 lutego 2017 r., mieliśmy przyjemność obejrzenia sztuki Włodzimierza Perzyńskiego „Polityka”, z talentem zagranej w skromnych warunkach filii Miejskiego Domu Kultury w Kolbuszowej Górnej.

Komedię przedstawił Studencki Teatr Dobry Wieczór z Wyższej Szkoły Kultury Społecznej i Medialnej w Toruniu. Komedia, napisana w trudnych czasach tworzenia się państwa polskiego po odzyskaniu niepodległości, opowiada z humorem o patologii polityki tamtych czasów. Żywo reagująca współczesna publiczność wyraźnie znajduje odniesienie do etyki obecnej polityki.

Wydarzenie teatralne było możliwe dzięki Marii Łach z Podkarpackiej Rodziny Radia Maryja w Rzeszowie i księdzu proboszczowi Lucjanowi Szumierzowi. Propozycja spektaklu zaskoczyła kolbuszowian, pomysłodawcy pomogli, wkładając mnóstwo pracy w organizację, co sprawiło, że obydwa spektakle odbyły się przy pełnej widowni. Pomogły również panie z miejscowego KGW, z prezeską Danutą Olszową, nie zabrakło pomocy strażaków komendanta Józefa Kicińskiego. Okazało się, że aktorzy, wraz z reżyserem ojcem Dariuszem Drażkiem, to mili i kontaktowi ludzie, na dodatek z niezłym apetytem (zaspokojonym przez lasowiackie gosposie). Młodzi aktorzy z kolei z sukcesem zaspokoili apetyt publiczności na dobry teatr.

Gwoli sprawiedliwości należy dodać, że zainteresowanych spektaklem było dużo, dużo więcej niż miejsc na sali. Wszyscy pierwsi zapobiegliwi zainteresowani obejrzeni przedstawienie bez problemu. Widownia bardzo dobrze oceniła występ amatorskiej trupy i przesłanie obyczajowe humoreski. Po prostu Dobry Teatralny Wieczór.

FILMOWY WIECZÓR, WYKŁĘTYM!

(Miejski Dom Kultury w Kolbuszowej, 28 lutego 2017 r.)

Podczas udanej ubiegłorocznej lekcji historii, poświęconej przywracaniu pamięci o zapomnianych bohaterach (wyklętych, niezłomnych), obejrzelśmy film „Pilecki”, którego pokaz, prelekcją uświetnił Bogdan Wasztyl, producent i autor książki o rotmistrzu. Wystawę poświęconą Wojciechowi Lisowi „Mścicielowi” syntetycznym wykładem wzbogacił historyk rzeszowskiego IPN Mirosław Surdej. Nie mogło zabraknąć wówczas zbiorów Archiwum Rodziny Wesołowskich, z prelekcją Andrzeja Wesołowskiego i partyzanckim menu.

W bieżącym roku (też 28 lutego) doczekaliśmy się kontynuacji „wywabiania białej plamy” z najnowszej historii Polski. Niezłomni nadal nie funkcjonują w podęcznikach szkolnych, społeczeństwo

Dzięki Andrzejowi i Karolowi Wesołowskiemu uczestnicy mogli oglądać cenne pamiątki

często powiela narzucone mu ubeckie stereotypy, które z narodowych bohaterów czynią bandytów. Dzięki Andrzejowi i Karolowi Wesołowskiom liczna grupa zainteresowanych miała rzadką możliwość uczestnictwa w krótkiej, niezwykle interesującej lekcji muzealnej. Szef rodzinnego archiwum zaprezentował zabytkowe przedmioty, opowiedział ich historię w kontekście wydarzeń i losów ludzi, którym towarzyszyły, często w ostatnich tragicznych chwilach ich życia. Nieprzeciętna prelekcja, zbiory i reakcja odbiorców, którzy tą część Wieczoru filmowego w Hołdzie Żołnierzom Wyklętym potraktowali wyjątkowo emocjonalnie, żywo reagując i uzupełniając wykład. Zapowiedzi filmów - fabularnej Historii Roja i dokumentalnego pt. Zapora, dokonał z kolei Karol Wesołowski.

Trwający blisko cztery godziny maraton filmowy obejrzała do końca spora gru-

pa pasjonatów historii. Wszyscy skorzystali z doskonałej żołnierskiej grochówki, nie zabrakło też sucharów, czarnego chleba i czarnej kawy.

Film fabularny Jerzego Zalewskiego to pierwsza polska fabularna produkcja, której tematem są tragiczne losy młodych niezłomnych bohaterów. Reżyser, jak każdy prekursor, naraził się na falę krytyki za swoją realizację. Film realizował przez sześć lat, przy ciągle ograniczanych funduszach. Obraz spotkał się z pozytywnym odbiorem widzów. W ciekawy sposób charakteryzuje motywy buntu nielicznych Polaków, którzy mieli Polskę w sobie i byli Polką. Ukazuje służalcze postawy innych, których po prostu mamy obowiązek nazywać zdrajcami.

Drugi film, dokument Zapora, wyświetlony dzięki przychylności rzeszowskiego IPN, to atrakcyjny, precyzyjny materiał historyczny o działalności niezłom-

nego z Tarnobrzega, majora Hieronima Dekutowskiego (ps. Zapora). Film łączy w sobie rzetelność historyczną, atrakcyjną formę przekazu i profesjonalną realizację. Zapora to film, którym warto zainteresować młodzież.

Dzięki Janowi Skowrońskiemu i jego kolegom z redakcji Przeglądu Kolbuszowskiego, współorganizatorom spotkania, galeria MDK w Kolbuszowej już po raz drugi szczelnie wypełniła się publicznością. Kolbuszowianie coraz bardziej doceniają pasję historyczną i muzealną Andrzeja Wesołowskiego i jego rodziny, wartość tej działalności dla ochrony od zapomnienia najbliższej nam historii jest wręcz nieoceniona. Podsumowując: spontaniczna, po raz drugi udana lekcja historii i przywracania szacunku zapomnianym bohaterom pod liczącym 109 lat Sokołem.

WALNE ZEBRANIE TOWARZYSTWA MIŁOŚNIKÓW ZIEMI SOKOŁOWSKIEJ 2017

W niedzielę 5 marca 2017 r. w sali konferencyjnej w budynku starej szkoły w Sokołowie Małopolskim odbyło się Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze członków Towarzystwa Miłośników Ziemi Sokołowskiej.

Jednym z głównych punktów spotkania była promocja „Rocznika Sokołowskiego” nr 13. W spotkaniu wzięły udział członkowie i sympatycy Towarzystwa z Górna. Władzę samorządową reprezentowała sekretarz Urzędu Gminy i Miasta w Sokołowie Małopolskim Beata Szot. Obecni byli czynni zawodowo oraz emerytowani nauczyciele, a także społecznicy oraz pracownicy instytucji kultury i oświaty.

Spotkanie otworzył prezes Towarzystwa, niżej podpisany. Protokołantem wybrano sekretarza Łukasza Ożoga, a członkami komisji skrutacyjnej: Małgorzatę Kulę i Anetę Rumak. Wiceprezes Piotr Ożóg odczytał okolicznościowe pismo przesłane na ręce prezesa przez ks. dr. Sławomira Zycha z Katolickiego Uniwersy-

tetu Lubelskiego. Opiekun naukowy sokołowskiego sanktuarium napisał: „Serdecznie dziękuję za gesty życzliwej pamięci płynące ze strony sokołowskiego środowiska regionalistów, czego dowodem jest również nadesłane zaproszenie na Walne Zebranie Członków Towarzystwa połączone z promocją «wizytówki» środowiska – 13. tomu «Rocznika Sokołowskiego». Niestety, obowiązki duszpasterskie nie pozwalają mi na udział w tych znamienitych wydarzeniach. (...) pragnę złożyć Towarzystwu serdeczne gratulacje za szereg cennych inicjatyw naukowych i popularnych. Cieszę się, że mogę w nich – chociaż w niewielkim stopniu – uczestniczyć”.

Prezes przedstawił sprawozdanie z działalności stowarzyszenia w roku 2016.

Jak wynikało ze sprawozdania, był to pierwszym rokiem, w którym Towarzystwem Miłośników Ziemi Sokołowskiej kierował Zarząd trzeciej kadencji po reaktywacji stowarzyszenia w roku 2009. W skład Zarządu wchodził: Bartosz Walicki jako prezes, Piotr Ożóg jako zastępca prezesa, Łukasz Ożóg jako sekretarz i Aleksandra Walicka jako skarbnik oraz Marcin Bujak, Małgorzata Kwolek, Krzysztof Osiniak i Tadeusz Piel jako członkowie. Zarząd spotykał się średnio raz w miesiącu. Nad prawidłowym funkcjonowaniem stowarzyszenia i Zarządu czuwała Komisja Rewizyjna, pełniąc zarazem funkcję Sądu Koleżeńskiego. W jej skład wchodził: Dominik Dec, Tomasz Dec i Stefan Olechowski. Siedzibą stowarzyszenia był lokal w budynku starej szkoły przy ul. Rzeszowskiej 29a. Towa-

rzystwo miało do swojej dyspozycji trzy pomieszczenia: biurowe, ekspozycyjne i magazynowe.

Główna działalność Towarzystwa prowadzona była w sekcjach tematycznych. Pierwszą z nich, Sekcją Historyczno-Archiwalną, kierował sekretarz Łukasz Ożóg. Szefem Sekcji Muzealnej był członek Zarządu TMZS Krzysztof Osiniak. Sekcja Turzańska dbająca o kwestie związane z „Małym Katyniem” pracowała pod kierunkiem Piotra Ożoga. Celem Sekcji Wydawniczo-Bibliotecznej kierowanej przez prezesa była troska o działalność wydawniczą Towarzystwa oraz koordynowanie działań na polu edytorskim. Działalność Towarzystwa toczyła się również poza pracą sekcyjną.

Na działalność Towarzystwa składało się m.in.: organizacja i współorganizacja konkursów, plenerów i warsztatów oraz popularyzacja dziejów ziemi sokołowskiej. Ważniejszymi inicjatywami podjętymi przez TMZS w roku 2016 była kontynuacja wystawy „Sokołowszczyzna w okresie II wojny światowej” oraz organizacja kolejnej wystawy zatytułowanej „Ramię krzep, Ojczyźnie służ – sokołowskie gniazdo Towarzystwa Gimnastycznego «Sokół» w latach 1894-1939”. Jedną z najcenniejszych inicjatyw było również przygotowanie i wydaniem kolejnego, 13. tomu „Rocznika Sokołowskiego”. W maju zorganizowana została 2. edycja Sokołowskiej Nocy Muzeów”. W listopadzie odbyło się kolejne „Spotkanie z historią” poświęcone popularyzacji wiedzy na temat obozu NKWD w Trzebusce i mordów dokonywanych na żołnierzach Armii Krajowej w turzańskim lesie. Stale poszerzano także zbiory muzealne i archiwalne Towarzystwa.

Przez miniony rok kontynuowano prowadzenie strony internetowej TMZS oraz profilu Facebook. Prowadzeniem witryny internetowej zajmował się Piotr Sidor. W roku 2016 odwiedzano około 5500 odwiedzających. Stronę przeglądało ponad 2300 gości, z czego blisko 1200 to stali czytelnicy informacji. Odwiedziny zanotowano głównie z Polski (ok. 70%), Stanów Zjednoczonych (ok. 15%), Kanady, Wielkiej Brytanii, Niemiec, Rosji, ale także z Chin, Argentyny, Peru, Brazylii. Moderatorem strony TMZS na Facebooku był Tomasz Dec, korzystający ze wsparcia Dominika Deca. Ta forma promocji przeszłości i teraźniejszości ziemi sokołowskiej oraz działalności samego Towarzystwa cieszy się ogromnym zainteresowaniem. Na koniec 2016 roku profil TMZS uzyskał 1022 polubień, a poszczególne posty zyskiwały od kilku do kilkudziesięciu lajków.

Sprawozdanie finansowe TMZS za rok 2016 ukazała skarbnik Aleksandra Walicka. Omówiła ona stan konta bankowego, przychody Towarzystwa, a także zaistniałe wydatki. Wspomniała, iż Towarzystwo pozyskiwało środki na swe funkcjonowanie głównie ze składek członkowskich oraz sprzedaży publikacji. W 2016 roku otrzymało także wsparcie finansowe w wysokości 5.000 zł przyznane przez sokołowskich radnych z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii. Dofinansowanie to przeznaczone zostało w całości na pokrycie kosztów wydania „Rocznika Sokołowskiego” nr 13. Główne wydatki Towarzystwa to druk „Rocznika Sokołowskiego”, opłata za domenę internetową i serwer oraz opłaty za prowadzenie rachunku bankowego, a także z tytułu najmu pomieszczeń na swą siedzibę. Na

koniec 2016 roku TMZS dysponowało środkami w wysokości 7.359,46 zł.

Później zaprezentowana została propozycja planu pracy Towarzystwa na rok 2017 opracowana przez Zarząd. Przygotowaną przez Komisję Rewizyjną opinię w sprawie udzielenia absolutorium Zarządowi odczytał członek Komisji Stefan Olechowski. Następnie przystąpiono do głosowania nad przedstawionymi sprawozdaniami za 2016 rok, zatwierdzeniem planu pracy TMZS w 2017 roku i udzieleniem Zarządowi absolutorium. Teksty uchwał odczytywał Piotr Ożóg.

Kolejnym punktem zebrania była prezentacja nowego wydawnictwa TMZS, trzynastego tomu „Rocznika Sokołowskiego”. Dokonał jej redaktor naczelny periodyku, niżej podpisany. Jednocześnie promowano inne nowości wydawnicze: pocztówkę turzańską o biblioteczną publikację *Patriotyczna Droga Krzyżowa Malego Katynia Ziemi Rzeszowskiej*. W dyskusji głos zabrali członkowie Towarzystwa, m.in.: Władysław Koziaż, Zygmunt Słupor i Danuta Urzędowicz. Po zakończeniu części oficjalnej zebrania uczestnicy kontynuowali dyskusję na tematy regionalne. Następnie rozpoczęto zwiedzanie wystawy „Kino «Czajka» w Sokołowie w latach 1960-1993”. Wprowadzenia do niej dokonał Łukasz Ożóg, dziękując zarazem wszystkim, którzy przyczynili się do powstania wystawy oraz użyczyli na nią eksponatów, dokumentów i zdjęć. Po nowej ekspozycji dokumentującej dzieje sokołowskiego kina oprowadził wszystkich obecnych członek Zarządu TMZS Krzysztof Osiniak.

BARTOSZ WALICKI

PŁOMIENNE RZEŻBY

Cierpliwość, precyzja, skupienie i dużo poświęconego czasu nad kawałkiem drewna to gwarancja stworzenia czegoś oryginalnego.

Naturalność surowca, jakim jest drewno, zachęca nas do otaczania się nim na każdym kroku. Ze względu na swoją niepowtarzalność barwy i rysunku jest idealnym materiałem przede wszystkim dla rzeźbiarzy. Praca w drewnie ma jednak niejedno oblicze.

Znacie hobby, którego uprawianie sprawia przyjemność, pobudza naszą wyobraźnię, pomaga się odstresować, odebrać od codzienności, a zarazem uczy nas cierpliwości? Taka właśnie jest pirografia, czyli artystyczna metoda wypalania w drewnie. Pirograf – grot, rozgrzany prądem elektrycznym, pozwala nam rysować

na drewnie najrozmaitsze wzory, od prostych napisów, aż po skomplikowane obrazy.

Wypalać może każdy z nas, chociaż nie każdemu starczy cierpliwości, gdyż jest to technika bardzo dokładna, która wymaga od nas skupienia i koncentracji. Rozgrzany do 500 °C grot to nie ołówek, który można zawsze wytrzeć gumką i narysować od nowa, gdy coś nam nie wyjdzie. Jeden fałszywy ruch, a nasza praca będzie nadawała się tylko do rozpalenia kominka. Za pomocą pirografu możemy stworzyć coś wyjątkowego, niepowtarzalnego i niebanalnego, co będzie stanowiło zwieńczenie pracy włożonej w wykonanie naszego dzieła.

Kinga Mazur

AKTYWNI SENIORZY

Regionalne Towarzystwo Kultury im. J.M. Gosłara w Kolbuszowej otrzymało od Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dofinansowanie zadania w ramach Priorytetu I - Edukacja osób starszych „Nie mamy czasu na starość” – Aktywni Seniorzy 2017. Wpłynęło 511 wniosków. Dofinansowanie otrzymało 77 instytucji. Nasz wniosek znalazł się na 53 miejscu, otrzymując 192 punkty.

W ramach zadania zaplanowane są działania w Uniwersytecie Trzeciego Wieku, który będzie realizować ścieżkę edukacyjną. Przeprowadzone będą warsztaty informatyczne zapobiegające wykluczeniu cyfrowemu i społecznemu. Seniorzy zwiększą swoją aktywność fizyczną, poprzez działania edukacyjne, które zostaną uzupełnione ofertą z zakresu ćwiczeń ruchowych usprawniających w gabinecie fizykoterapii, ćwiczeń tanecznych na zajęciach grupy folklorystycznej oraz Aqua aerobik (gimnastyka w wodzie). Odbędą się również wykłady edukacyjne, dotyczące przeciwdziałaniu wszelkim formom przemocy, (spotkania z przedstawicielami policji, straży miejskiej, przedstawicieli

ciela banku, Urzędu Ochrony Konsumentów), cykl warsztatów edukacji finansowej (m.in. obsługa e-konta, bankomatu, ofert bankowych, kart bankomatowych itp.), pogadanki i warsztaty w dziedzinie zdrowia, ziołolecznictwa, kosmetyki, diety, kurs języka angielskiego. Przeprowadzone zostaną także wykłady i warsztaty literacko-historyczne, spotkania muzyczne - taneczne w formie wieczornic, wyjazd do kina, cykl warsztatów artystycznych. W celu przeprowadzenia zajęć z głośnego czytania literatury dla dzieci i dorosłych zostanie zorganizowany Wolontariat na rzecz promocji czytelnictwa i literatury - seniorzy w charakterze wolontariuszy będą odwiedzać przedszkola. Świetlice

Profilaktyczno-Wychowawczą oraz Środowiskowy Dom Samopomocy.

Program obejmie 40 osób w wieku 60+ z terenu Powiatu Kolbuszowskiego. Celem Programu jest poprawa jakości i poziomu życia osób starszych.

Zapraszamy do uczestnictwa w zajęciach osoby w wieku 60+. Zgłoszenia będą przyjmowane osobiście w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Kolbuszowej, a także telefonicznie (17-2270-220). Zadanie będzie realizowane w okresie od kwietnia do listopada br. Osoby biorące udział jako wolontariusze będą czytać książki dla dzieci w przedszkolach.

MARIA STARZEC

ASOS 2014-2020

Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Projekt dofinansowany ze środków Programu Rządowego na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020

KONKURS „Eksperymentuj, odkrywaj, działaj. Bądź jak Maria!”

BIBLIOTEKA W WERYNI W TRÓJCE NAJLEPSZYCH!

W związku z ogłoszonym przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego i Wydawnictwo Widnokrąg konkursem „Eksperymentuj, odkrywaj, działaj. Bądź jak Maria!”, w naszej bibliotece, w dniach 15 oraz 16 lutego, zostały zorganizowane zajęcia dla dzieci inspirowane książką „Idol: Maria Skłodowska-Curie”. W spotkaniach udział wzięła dziesięcioosobna grupa dzieci. Ilość dzieci była ograniczona ze względu na możliwość zorganizowania warsztatów w laboratorium chemicznym.

Do udziału w konkursie zostało zakwalifikowanych 70 bibliotek. Do 3 marca każda biblioteka, biorąca udział w konkursie, miała wysłać linki do relacji z przeprowadzonych zajęć. W naszej relacji znalazły się zdjęcia oraz krótkometrażowy film ze spotkań. 17 marca ogłoszono wyniki konkursu. Wyłoniono trzy najciekawsze relacje. Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Kolbuszowej znalazła się w pierwszej trójce najlepszych. Nagrodzeni zostaliśmy zestawem pięciu książek Wydawnictwa Widnokrąg, za twórcze rozwinięcie scenariusza, profesjonalną organizację licznych chemicznych eksperymentów i stworzenie wielu stanowisk pracy dających możliwość aktywnego udziału każdemu młodemu uczestnikowi spotkania. Wyniki konkursu zostały ogłoszone w serwisie www.biblioteki.org. Relację ze spotkań można

zobaczyć na stronie MiPBP w Kolbuszowej oraz na portalu społecznościowym Facebook.

Głównym celem zajęć było zapoznanie dzieci z wybitną noblistką. Uczestnicy dowiedzieli się kim była, jak żyła i czego dokonała. Dzieci zobaczyły jak wygląda laboratorium, poznały podstawowe przyrządy badawcze, zasady bezpieczeństwa podczas wykonywania doświadczeń fizycznych i chemicznych. A stało się to dzięki możliwości przeprowadzenia zajęć warsztatowych w profesjonalnym laboratorium Zespołu Szkół Agrotechniczno-Ekonomicznych im. Komisji Edukacji Narodowej w Weryni. Zajęcia poprowadziła nauczycielka chemii p. Kazimiera Gul wraz ze swoimi uczniami. Dzieci miały do dyspozycji fartuchy ochronne,

rękawiczki, próbówki, odczynniki chemiczne. Pod okiem doświadczonego nauczyciela bezpiecznie przeprowadziły eksperymenty chemiczne, wzorując się na scenariuszu i materiałach zawartych w książce „Idol: Maria Skłodowska-Curie”. Przed warsztatami w laboratorium odbyły się zajęcia przygotowawcze w Bibliotece. Dzieci poznały sylwetkę wybitnej chemiczki, wykorzystując zbiory biblioteki, tj. albumy, opracowania biograficzne, słowniki, encyklopedie oraz otrzymaną książkę. Uczestnicy zapoznali się także z zasadami bezpieczeństwa w laboratorium. Fajną zabawą okazało się kolorowanie i uzupełnianie ilustracji zawartych w książce „Idol...” dotyczących scen z życia Marii Skłodowskiej-Curie. Praca w grupach była dobrym sposobem

na zintegrowanie się dzieci. Z wypowiedzi młodych uczestników warsztatów wynika, że takie zajęcia są atrakcyjną i ciekawą formą poznania sylwetek i dokonań wybitnych Polaków.

Dziękujemy za współpracę ZSA-E im. Komisji Edukacji Narodowej w Weryni, szczególnie za udostępnienie laboratorium oraz profesjonalne przeprowadzenie doświadczeń przez p. Kazimierę Gul oraz uczniów. Dziękujemy również naszym wolontariuszom: Annie Styczyńskiej, za wykonanie fenomenalnych zdjęć w szkolnym laboratorium, oraz Radosławowi Mańka, za pomoc w przygotowaniach.

MARIA STARZEC

FRSI FUNDACJA
ROZWOJU,
SPOŁECZEŃSTWA
INFORMACYJNEGO

DYSKUSYJNY KLUB KSIĄŻKI RECENZUJE

Korotko Dariusz, Pietraszewski Marcin – Kukuczka. Opowieść o najsłynniejszym polskim himalaistcie. Wydawnictwo Agora SA, 2016

Jerzy Kukuczka (1948 – 1989) – taternik, alpinista i himalaista. Drugi człowiek na świecie, który zdobył Koronę Himalajów i Karakorum, ale pierwszy, który dokonał tego w osiem lat. Spośród 14 ośmiotysięczników na 10 wszedł nowymi drogami, 7-krotnie w stylu alpejskim, na 4 zimą, a jeden zdobywał samotnie.

Zginął 24 października 1989 r. na Lhotse, na wysokości 8300 m n.p.m., wytyczając nową drogę. Na skutek pęknięcia liny spadł z pionowej ściany w dwukilometrową przepaść, będąc niedaleko od szczytu. Ciało nigdy nie odnaleziono. Jego współtowarzysz - Ryszard Pawłowski został posądzony o przecięcie liny.

W czasach PRL-u jego sukcesy znane były każdemu Polakowi, a każda nowa wyprawa była dla społeczeństwa jakby oknem na świat. Tym emocjonowali się wszyscy.

Biografia ta jest obrazem człowieka z pasją i niezłomnym dążeniem do obranego celu. Nie jest wysłodzoną laurką. Nie brak w niej przekazów o trudności charakteru Kukuczki. Jest również doskonałym opisem wypraw wysokogórskich, ich organizacji i przebiegu. To zapis wyścigu, jaki ambicjonalnie wykonywało dwóch Europejczyków ze skrajnie różnym zapleczem technicznym: Reinhold Messner – pochodzący z Tyrolu Południowego włoski podróżnik i himalaista, posiadają-

cy pieniądze na wyprawy, profesjonalny i sprawdzony sprzęt wspinaczkowy, oraz Jerzy Kukuczka – Polak z doby kryzysu, wykorzystujący np. w czasie wspinaczki do ochrony oczu okulary spawalnicze.

Książka oparta została na bogatych wspomnieniach Kukuczki z wypraw, jego pamiętnikach, rozmowach z współtowarzyszami, kolegami i żoną Cecylią. Niepodważalnym atutem jest zamieszczenie zdjęć obrazujących nie tylko same konkretne szczyty, ale również trasę pokonywaną przy ich zdobywaniu oraz rozmieszczenie poszczególnych obozów.

Brak w niej ocen zachowań wspinaczy, choć niejednym raz obraz samego Kukuczki – upartego, niezłomnego w dążeniu do celu, nie jest jednoznacznie pochlebny.

Po tej lekturze w pamięci zostają sformułowania: „góra zapłacona, musi być zdobyta” [Kukuczka], „jeżeli nie z Kukuczka [będzie zdobyty szczyt], to już z nikim”, „przecież nie jadę tam zginąć” [Kukuczka do żony].

Jest to pozycja o przekraczaniu niemożliwego, zdobywaniu tego, co się wymarzy i niezłomnym dążeniu do celu. Pomimo, że padają głosy, iż autorzy nic odkrywczego nie wnieśli, czyta się ją na nowo odkrywając wszystko to, co przez lata zostało już powiedziane, nagrane, napisane, zobrazowane.

Dla tych, którzy nie sięgną po tą książkę, polecamy stronę www.jerzykukuczka.pl.

AGNIESZKA MIERZEJEWSKA

POMAGAMY ODBUDOWAĆ KSIĘGOZBIÓR

Na początku lutego w sieci Internet, na portalach społecznościowych, wśród ludzi związanych z książką, szeroką falą rozniosła się wieść o pożarze, jaki wybuchł w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Cieszynie.

Zapalił się drewniany strop w miejscu, gdzie przewód kominowy stykał się z drewnianymi elementami. Spłonęły meble, sprzęt komputerowy oraz znaczna część księgozbioru. Największe straty stanowiły pozycje literatury współczesnej: najpopularniejsze obecnie nowości, proza tzw. kobieca, fantastyka i audiobooki.

Środowisko ludzi związanych z książką, na czele ze Stowarzyszeniem Bibliotekarzy Polskich, ogłosiło zbiórkę - wsparcie dla cieszyńskiej biblioteki. Biorąc to pod uwagę nasza Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna również przystąpiła do zbierania potrzebnych pozycji. Tym bardziej, że często mieszkańcy naszego powiatu pytają nas czy mogą przynieść nam swoje zbędne, z jakiegokolwiek powodu, zbiory.

Opublikowaliśmy ogłoszenia i bardzo szybko spotkaliśmy się z niezwykłą przychylnością Kolbuszowian. Dzięki nim udało się nam wysłać do Cieszyna ponad sto egzemplarzy książek z zakresu literatury beletrystycznej. Wszystkie pozostałe, które nie spełniały określonych kryteriów (wydanie przed 2007 r, literatura popularno-naukowa) pozostały w naszej placówce. Ich los jest znany. Zostaną włączone do naszych księgozbiorów, bądź przekazane na tzw. Nienazwany Regał, z którego zasobów korzystać mogą wszyscy mieszkańcy.

Nienazwany Regał został kilka lat temu ustawiony przy wejściu na Oddział dla Dzieci i Młodzieży. Na nim mieszkańcy miasta mogą zarówno pozostawić swoje książki - dary, jak i zabrać tyle ile sobie życzą. Zainteresowanych nigdy nie braku-

je, co powoduje, że zasoby Regału zmieniają się dynamicznie.

Pomimo zakończonej zbiórki darów do Cieszyna, przyjmowanie woluminów przez bibliotekę się nie kończy. Nadal przyjmujemy książki, które później są selekcjonowane. Oczywiście muszą to być pozycje niezniszczone i nadające się do dalszego użytkowania.

PROMOCJA KSIĄŻKI DR LENARTA W BIBLIOTECE

Regionalne Towarzystwo Kultury im. J.M. Gosłara oraz Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Kolbuszowej, w dniu 22 lutego br., w ramach Kolbuszowskiego Klubu „Historyka”, zorganizowały kolejne w tym roku spotkanie miłośników lokalnej historii oraz osób chcących bliżej poznać dzieje swojej „Małej Ojczyzny” i losy jej mieszkańców.

Tym razem gościem był dr Zbigniew Lenart – polonista, historyk, działacz samorządowy, socjolog kultury, człowiek ze sporym doświadczeniem pedagogicznym. Jest adiunktem w Zakładzie Kulturoznawstwa Instytutu Historii Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz autorem licznych publikacji naukowych. Spotkanie połączone zostało z promocją jego nowej książki „Życie codzienne mieszkańców powiatu kolbuszowskiego w okresie autonomii i dwudziestolecia (1867-1939)”.

Wystąpienie dr Lenarta było nieco odmiennie od prelekcji typowego historyka. Jako badacz bardziej socjologii i psychologii zachowań niż historii, zadaje sobie i nam, współczesnym ludziom, proste pytania: Gdzie jestem? Co ja tu robię? Jaki jestem? I jakie jest środowisko, w którym

żyję? W swojej książce przedstawia nie tylko fakty na temat funkcjonowania społeczności w powiecie kolbuszowskim, w Galicji, na tle innych województw czy całego kraju. Skupia się na opisanu i pokazaniu podstawowych zagadnień z życia ludzi, naszych przodków, żyjących w tamtych ramach czasowych. Opisuje ich strukturę społeczną, warunki, w jakich żyli, obyczaje, tradycje i problemy dnia codziennego. Ważne dla autora są cechy, jakie posiadali ówczesni mieszkańcy, a były to: mentalność, pracowitość, zapobiegliwość, zaradność i solidarność. Zastanawia się też, ile tych cech charakteru pierwotnych mieszkańców przetrwało do dziś w nas samych.

Autor podczas prelekcji przyznał, że interesuje go również okres pomiędzy 1989 a 2015 rokiem, gdyż jest mu szczególnie bliski. Przyznał, że nie ma jeszcze godnej uwagi publikacji poświęconej temu okresowi i ma nadzieję, że takowa wkrótce powstanie. A zagadnieniem, które znajduje się w obszarze jego zainteresowań, jest kultura polityczna mieszkańców tego okresu oraz to, co

z tego wyniknie i zostanie dla przyszłego pokolenia. Próbuje zatem płynnie przejść od czasów, które opisuje w swojej książce, do lat jemu i nam współczesnych. Zapoznając się z publikacjami lokalnych regionalistów, jak Marian Piórek czy Wojciech Mrocza, po drodze chce odpowiedzieć sobie także na inne pytania, które się pojawiają, a dotyczą tego, co będzie przykładem za pięćdziesiąt lat, jak będzie wyglądała przyszłość mieszkańców powiatu kolbuszowskiego?

Nawiązując do czasu, jaki spędził na zbieraniu materiałów do książki, trudności w znajdowaniu i docieraniu do jeszcze istniejących źródeł pisanych, zwrócił się z ogromną prośbą do obecnych na spotkaniu osób, a zwłaszcza do starszego pokolenia, o szukanie, zbieranie, digitalizowanie materiałów o rodach, osobach i tradycjach mieszkańców powiatu kolbuszowskiego. Zachęcał także osoby, które mają jeszcze taką możliwość, o pisanie swoich własnych wspomnień z przeszłości oraz wspomnień i tradycji wyniesionych ze swoich rodzin. Tylko dzięki temu będzie można uratować od zaginięcia i zapomnienia istniejące głęboko w nas „korzenie”, łączące nas i naszych przodków na osi czasu, i przekazać tę wiedzę następnemu pokoleniu.

„Ja jestem zmartwychwstaniem i życiem.
Kto we mnie wierzy, choćby i umarł, żyć będzie na wieki”

(J 11, 25-26)

Święta Wielkiej Nocy

skłaniają nas do refleksji, przemyśleń i umacniania wiary.

To czas, kiedy na nowo budzi się życie
i napełnia nas nadzieją na lepsze dziś i piękniejsze jutro.

Z tej okazji składamy najserdeczniejsze życzenia
zdrowych, radosnych, pełnych pokoju
Świąt Zmartwychwstania Pańskiego.

Niech wiara, nadzieja i miłość
będą zawsze obecne w naszym życiu.

Wesołego Alleluja!

życzą

Przewodniczący Rady Powiatu

Mieczysław Burek

Starosta Kolbuszowski

Józef Kardys

Wielkanoc, 2017 r.

NOWA IZBA PRZYJĘĆ ODDANA DO UŻYTKU

Izba Przyjęć w kolbuszowskim Szpitalu Powiatowym im. Jana Pawła II już służy potrzebującym pacjentom. Nowa Izba została uroczystie poświęcona przez ks. bpa Jana Wątrobę. Ks. bp przebywał w naszym powiecie, wizytując parafię pw. Św. Brata Alberta w Kolbuszowej.

Uroczystość odbyła się w poniedziałek (27 lutego). Wzięli w niej udział członkowie Zarządu Powiatu Kolbuszowskiego ze Starostą Kolbuszowskim Józefem Kardysiem, Przewodniczący Rady Powiatu Mieczysław Burek, kapelan szpitala, dyrekcja szpitala oraz personel.

Przestronna Izba

Nowa Izba Przyjęć liczy prawie 500 m kw. W sumie jej przebudowa, adaptacja pomieszczeń oraz zakup wyposażenia kosztowała prawie milion złotych. Realizację inwestycji, kwotą w wysokości 350 tys. zł, wsparł Samorząd Powiatu Kolbuszowskiego. – Zawsze, jeżeli jest taka potrzeba, wspieramy finansowo szpital – mówi Starosta Kolbuszowski Józef Kardys.

– Przebudowa Izby Przyjęć oraz adaptacja pomieszczeń była dla nas jednym z zadań priorytetowych. Wspólnie z dyrekcją dążyliśmy, aby nowa Izba Przyjęć spełniała najwyższe standardy i cieszyć się, że wszystko udało się zrealizować – dodaje Starosta.

Komfortowe warunki

Nowoczesna Izba Przyjęć do użytku oddana została 20 lutego br. Jaka ona jest? Przede wszystkim zapewnia chorym większy komfort oraz prywatność. – Obecnie pacjenci przywożeni karetką pogotowia ratunkowego wjeżdżają do środka budynku, z tyłu Izby Przyjęć, gdzie znajduje się specjalna wiata dla karetek. Tam, niezależnie od warunków atmosferycznych, są w bezpiecznych i komfortowych warunkach transportowani bezpośrednio do Izby Przyjęć, z której windą przewożeni są na konkretny oddział – tłumaczy dyrektor SP ZOZ Zbigniew Strzelczyk. – Wcześniej pacjenci na Izbę Przyjęć przywożeni byli przez wejście główne, gdzie każdy mógł ich zobaczyć. Podobnie było z transpor-

Uroczystość poświęcenia Izby Przyjęć – 27 lutego br. Fot. B. Żarkowska

tem na poszczególne oddziały. Chorzy musieli wyjechać na korytarz główny, a stamtąd dopiero na oddział. Nie były to więc komfortowe warunki. Teraz jest znacznie lepiej – mówi dyrektor SP ZOZ. Do dyspozycji oddana została również przestronna, jasna poczekalnia. Mogą z niej korzystać pacjenci, którzy zgłoszą się na Izbę Przyjęć, ale nie tylko. – To miejsce może również służyć wszystkim odwiedzającym chorych w naszym szpitalu – dodaje Zbigniew Strzelczyk.

Dyskretnie na Izbie

Jak podkreśla dyrektor atutem nowej Izby Przyjęć jest przede wszystkim jej powierzenia.

– 500 m kw. to jest bardzo dużo. Teraz można powiedzieć, że mamy coś na kształt Szpitalnego Oddziału Ratunkowego. W Izbie jest sala obserwacyjna, na której znajdują się dwa łóżka, wcześniej było jedno, jest izolatka, sala do resuscytacji, pokoje lekarzy i pielęgniarek oraz zaplecze socjalne. Naprawdę obecnie warunki są bardzo dobre. Zwiększył się tym samym nie tylko komfort pracy lekarzy i pielęgniarek, ale również samych pacjen-

tów, którzy przyjmowani są w znacznie dyskretniejszych warunkach – tłumaczy dyrektor. Co więcej, nowa Izba Przyjęć została tak zaprojektowana i ułożona, aby pracujący personel miał wszystko w zasięgu ręki.

– Pielęgniarka jest w stanie obserwować chorych na sali obserwacyjnej, ale również widzi pacjenta na izolacie – wyjaśnia dyrektor.

Nowy sprzęt

W nowo oddanej Izbie Przyjęć znajduje się sporo nowego sprzętu. – Mamy nowe pompy infuzyjne, jeden kardiomonitor, dwa kolejne kardiomonytory przenieśliśmy z oddziału gin.-poł., nowy defibrylator, wózek transportowo-kąpielowy i wiele innych. Część sprzętu przenieśliśmy ze starej Izby Przyjęć oraz z oddziału gin.-poł. – wymienia dyrektor.

Uroczyste poświęcenie

Podczas poniedziałkowej wizyty (27 lutego) ks. bpa Jana Wątrobę przywitał dyrektor Zbigniew Strzelczyk wraz ze szpitalnym kapłanem ks. Józefem Póchlópkim. – Bardzo się cieszę, że mogę dziś

Nowa Izba Przyjęć została poświęcona przez ks. bpa Jana Wątrobę

W nowej Izbie Przyjęć znajduje się m.in. sala do resuscytacji, sala obserwacji oraz specjalna wiata dla karetek.

wejść w progi tego szpitala, w takim pięknym kontekście i klimacie – powiedział ks. bp Jan Wątroba, Ordynariusz Diecezji Rzeszowskiej. - Dziękuję za nową część szpitala, kieruję ukłon w stronę władarzy i dyrekcji, bo to jest piękna praca, która zasługuje na wielkie uznanie. Życzę wszystkim, którzy tworzą tę służbę zdrowia, dyrekcji, lekarzom, pielęgniarkom i salowym, abyście mieli świadomość, że jesteście przedłużeniem rąk miłosiernego Samarytanina. Trzeba się cieszyć, że będziecie pracować w lepszych i godnych warunkach – dodał. - Gratuluję tego pięknego obiektu, jest tu wiele pomieszczeń, oby przyczyniały się one do podnoszenia standardów. Izba Przyjęć to pierwsze miejsce, do którego trafia pacjent, gdy przychodzi do szpitala. Niech każdy odzyska tu upragnione zdrowie i zyska umocnienie – dodał ks. bp Jan Wątroba.

Potrzeba większego zaangażowania

Starosta Kolbuszowski Józef Kardyś podczas uroczystości zaznaczył, że Samorząd Powiatu Kolbuszowskiego dużą troską otacza Szpital Powiatowy w Kolbuszowej. – Jako Samorząd będziemy robić wszystko, aby szpital się rozwijał. Niestety nasz szpital nie ma zbyt wielu przyjaciół i tego żałuję, ponieważ bardzo bym chciał, żeby wszyscy byli zaangażowani w jego rozwój, aby ten zakład, który jest jednym z największych zakładów pracy, z samej gminy Kolbuszowa pracuje tu ponad 330 osób, wzmacniał się i rozwijał. Jednak póki co szpital ma tylko środki jakie sam wypracuje oraz fundusze przekazywane z budżetu Powiatu. Chcę jednak zapewnić, że jeśli zajdzie taka potrzeba, my nadal będziemy finansowo wspierać szpital – dodał Starosta. – Jednocześnie dziękuję lekarzom oraz całemu personelowi za wysoki poziom jaki reprezentują. Słowa podziękowania złożył również dyrektor Zbigniew Strzelczyk. - W imieniu całego szpitala dziękuję za ten dzisiejszy dzień. Myślę, że od tej chwili w szpitalu będzie tylko lepiej. Jesteśmy szczęśliwi i mam nadzieję, że ta wizyta na długo pozostanie w naszej pamięci – dodał dyrektor.

Po uroczystym poświęceniu wszystkich pomieszczeń Izby Przyjęć ks. bp odwiedził chorych, leżących na Oddziale Wewnętrznym.

BARBARA ŻARKOWSKA

Izba Przyjęć do użytku oddana została 20 lutego br.

Wspólne zdjęcie.

Dyrekcja i personel szpitala.

Wizyta ks. bpa Jana Wątroby w Szpitalu Powiatowym w Kolbuszowej.

MILIONY NA AKTYWIZACJĘ BEZROBOTNYCH

Ponad 10,5 miliona złotych zostanie przeznaczonych w obecnym i przyszłym roku na aktywizację osób młodych pozostających bez pracy w powiecie kolbuszowskim. Fundusze trafią m.in. na organizację stażów, wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy oraz na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

W tym roku Powiatowy Urząd Pracy w Kolbuszowej realizuje w sumie sześć programów, służących promocji zatrudnienia. Wszystkie mają na celu pomoc w znalezieniu pracy dla osób bezrobotnych. Jak tłumaczy Elżbieta Kapusta, dyrektor PUP w Kolbuszowej, każdy z programów oferuje zróżnicowane formy aktywizacji. Dla przykładu w ramach Funduszu Pracy organizowane są staże i prace interwencyjne, refundowane są koszty wyposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy. Ponadto udzielane są dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz bony szkoleniowe. Organizowane są także indywidualne lub grupowe szkolenia dla bezrobotnych.

Co jeszcze?

W ramach tego programu można starać się o refundację studiów podyplomowych oraz zdobyć bon na zasiedlenie. Ta forma pomocy polega na udzieleniu wsparcia finansowego dla osoby do 30 r.ż., która znajdzie pracę poza naszym powiatem. Wówczas może starać się o bon zasiedleniowy, wynoszący maksymalnie 8 tys. zł. Fundusze te mogą zostać wydatkowane na tzw. zagospodarowanie się w nowym miejscu, czyli np. na opłatę za czynsz lub zakup mebli. Program ten umożliwia również staranie się o tzw. bon zatrudnieniowy, który polega na częściowej refundacji kosztów wynagrodzenia danemu pracodawcy. W ramach Funduszu Pracy na wyposażenie lub doposażenie jednego stanowiska pracy uzyskać można nawet 20 tys. zł. Podobną kwotę mogą otrzymać osoby zamierzające rozpocząć własną działalność gospodarczą. W sumie na wszystkie powyższe formy aktywizacji, w ramach Funduszu Pracy, zaplanowano na ten rok 3,2 mln zł. Zakłada się, że w programie weźmie udział 327 osób.

Dotacje, bony i refundacje

Drugim z programów, obecnie realizowanym przez kolbuszowski pośrednik, jest projekt systemowy tzw. PO WER, dedyko-

wany osobom bezrobotnym do 29 r.ż. Jest to projekt dwuletni. W 2017 r. na jego realizację zaplanowano 2,1 mln zł, zaś w 2018 r. 464 tys. zł. Łącznie 2,5 mln zł. Zakłada się, że w obecnym roku weźmie w nim udział 246 osób, z kolei w roku następnym 222 bezrobotnych. W ramach tego projektu udzielane są: dotacje, bony szkoleniowe, bony na zasiedlenie oraz organizowane są staże. Natomiast w ramach projektu RPO pn. „Aktywizacja osób powyżej 29. roku życia pozostających bez pracy w powiecie kolbuszowskim” docelowo ma wziąć udział 93 osoby. Budżet programu wynosi 927 tys. zł. W jego ramach organizowane są staże, można starać się również o refundację kosztów związanych z wyposażeniem lub doposażeniem stanowiska pracy dla osób bezrobotnych.

Urząd w czolówce

Kolejny projekt realizowany w ramach RPO to projekt konkursowy pn. „Mój cel to praca”. Przeznaczony jest dla osób powyżej 29. r.ż. Całkowita wartość projektu wynosi 2,3 mln zł. Jest to projekt dwuletni. W 2017 r. na jego realizację planuje się przeznaczyć 1,7 mln zł, zaś w 2018 r. 626 tys. zł. W sumie ma wziąć w nim udział 105 osób. Projekt ten jest projektem konkursowym. Fundusze na jego realizację otrzymały tylko cztery urzędy pracy z województwa podkarpackiego. W jego ramach organizowane są staże, można starać się również o refundację wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla osób bezrobotnych.

12 do 12

W kolbuszowskim Urzędzie Pracy istnieje również forma wsparcia polegająca na refundacji kosztów zatrudnienia osoby do 30. roku życia (art. 150f ustawy). Refundacja ta polega na tym, iż pracodawca zatrudniając daną osobę na okres dwóch lat, przez pierwszy rok otrzymuje refundację kosztów wynagrodzenia dla tej osoby, zaś przez następne 12 miesięcy koszty wynagrodzenia leżą po jego stronie. W sumie na ten cel kol-

buszowski pośrednik zaplanował 2,2 mln zł. I ostatni program realizowany w PUP w Kolbuszowej to Krajowy Fundusz Szkoleniowy. W jego ramach można starać się o refundację kosztów związanych ze szkoleniem pracowników. O tego typu pomoc mogą ubiegać się pracodawcy, spełniający odpowiednie kryteria.

Są efekty

Jak zaznacza Elżbieta Kapusta, dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Kolbuszowej, wsparcie na aktywizację osób bezrobotnych daje wymierne efekty. – Jeśli chodzi o wyposażenie lub wyposażenie stanowisk pracy, to te pieniądze niemal w 100 procentach są wykorzystywane przez pracodawców. Są tylko nieliczne przypadki, w których pracodawca zwraca przyznaną dotację - dodaje. Jak się okazuje bardzo dobrze wydawane są też pieniądze, otrzymywane z urzędu pracy na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej. – Z pewnością są to efektywnie wydane pieniądze – podkreśla dyrektor Elżbieta Kapusta. – Przeprowadziliśmy monitoring po dwóch latach od czasu otrzymania dotacji z naszego urzędu wśród osób, które z niej skorzystały. Chcieliśmy zobaczyć, ile z tych działalności nadal funkcjonuje na rynku. I okazało się, że ok. 70 procent firm zostaje na rynku. Wiadomo, że niektóre się rozwiązały, jednak wiele z nich funkcjonuje i rozwija się. Świadczy chociażby o tym fakt, iż ci właściciele nierzadko zwracają się do nas z wnioskiem o refundację wyposażenia stanowiska pracy – dodaje Elżbieta Kapusta.

W sumie na aktywizację osób bezrobotnych w powiecie kolbuszowskim kolbuszowski Powiatowy Urząd Pracy ma przygotowanych 10 579 761 zł. Pomoc ma trafić do 747 osób.

BARBARA ŻARKOWSKA

Panu Henrykowi WOJDYŁO
Radnemu Rady Powiatu Kolbuszowskiego
wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

TEŚCIA

składają:

Starosta, Zarząd Powiatu,

Przewodniczący Rady, Radni Powiatu Kolbuszowskiego
oraz pracownicy Starostwa Powiatowego w Kolbuszowej

Osoba do kontaktu: Barbara Żarkowska
Wydział Promocji i Kultury Powiatu
Kolbuszowskiego tel. (17) 74 45 730
e-mail: b.zarkowska@kolbuszowski.pl

Kulinaria

WIELKANOCNE SMAKI I PRZYSMAKI

Zbliżają się wielkanocne święta. Polska tradycja to nie tylko piękne koszyczki ze święconką, baranek, pisanki, kraszanki, ale także specyficzne potrawy na wielkanocnym stole. To prawda, że są one bardzo różne w każdym regionie, a nawet w poszczególnych rodzinach.

Janina Olszowy

Wielkanoc to najważniejsze i najstarsze święto chrześcijaństwa, obchodzone w pierwszą niedzielę po pierwszej wiosennej pełni księżyca. Jest to wyjątkowo barwne i radosne święto, pełne symbolicznych obrzędów.

Najbardziej uroczyste śniadanie w roku rozpoczynamy oczywiście od dzielenia się święconym jajkiem – symbolem życia i składania wzajemnie życzeń.

Wedle staropolskiej tradycji uczta wielkanocna nie może się obejść bez mięsiwa i jego przetworów. Półmiski, deski pełne mięs wędzonych, wędlin, surówki, sałatki, patery, klosze z wielkanocnymi wypiekami bab, mazurków, serowców, tortów. To wszystko zachęca do jedzenia – właśnie skończył się post. Po 40 dniach postu, dawniej rygorystycznie przestrzegane, w Wielkanoc godne podziwu są zasoby potraw na bazie mięs i wędlin nie byle jakich, w kuchni bowiem, zwłaszcza w święta, nie ma kompromisów, dlatego sięgamy po prawdziwe przysmaki mięsne, wędliny, wędzonki, pasztety, galarety itp.

Jak mawiali nasi przodkowie „święta wielkanocne to święta kiełbasiane, bo w Boże Narodzenie są święta *bulcane*”. Stąd pozwoliłam sobie tym razem na przedstawienie świątecznych mięsnych przysmaków, a są to przepisy wypróbowane.

Życzę udanych potraw i wypieków świątecznych, w zgodzie z tradycją i dobrym smakiem. Miłego biesiadowania wśród bliskich, bo warto przywołać klimat tradycyjnych świątecznych spotkań.

Królowa świątecznego stołu – wielkanocna pieczona szynka na śniadanie lub obiad

Okolo 3 kg surowej szynki, 4 kromki razowego czerstwego chleba, 20 szt. goździków, 1 laska cynamonu, otarta skórka z 1 cytryny, 3 łyżki soli.

Marynata: 4 cebule, 6 ziaren ziela angielskiego, 6 listków laurowych, 1 l czerwonego wytrawnego wina (może być półwytrawne).

Marynata: cebule obrać, pokroić w plastry i zalać winem, dodać pozostałe przyprawy i wymieszać.

Szynkę opłukać, dokładnie osuszyć, następnie usunąć skórę tak, by pozostawić tylko cienką warstwę tłuszczu (tak oko-

ło pół cm). Mięso natrzeć dokładnie solą i ułożyć w naczyniu (najlepiej kamionkowym lub szklanym). Szynkę zalać następnie przygotowaną marynatą, przykryć i odstawić w chłodne miejsce na 3-4 dni. Po tym czasie szynkę wyjąć z marynaty, osuszyć, lekko ponacinać w kratkę, naszpikować goździkami i pokruszonym cynamonem.

Piekarnik rozgrzać do 180°C. Szynkę wstawić do piekarnika w brytfannie, uprzednio wlać do brytfanny marynatę. Piec około 3 godzin. W trakcie pieczenia polewać mięso tworzącym się sosem. Po upływie 2 godzin pieczenia posypać szynkę pokruszonym chlebem i skórką cytrynową. Upieczoną szynkę można podawać zarówno na ciepło, jak i na zimno.

Wyśmienity pasztet z orzechami w kruchym cieście

25 dag karkówki wieprzowej, 20 dag pręgi wołowej, 20 dag piersi kurzej (filet z karczaka), 20 dag boczku, 50 dag wątróbek drobiowych, 4 jajka, 1 pietruszka, pół średniego selera, 2 marchewki, 2 ząbki czosnku, 3 listki laurowe, 5 ziaren ziela angielskiego, 2-3 suszone grzyby, 2 bułki kajzerki, 10 dag orzechów włoskich, 2 cebule, 4 łyżki oleju, 1 łyżeczka imbiru, 1 łyżeczka gałki muszkatołowej, 1 łyżeczka rozartego majeranku, sól, pieprz do smaku.

Ciasto: 45 dag mąki pszennej, 20 dag masła, 1 żółtko, 9 łyżek wody, 1 łyżka masła do wysmarowania formy.

Cebule obrać, pokroić w kostkę i lekko przesmażyć na oleju, orzechy zemieć lub drobniutko posiekać. Mięsa pokroić w kostkę i obsmażyć, a następnie dusić wraz z cebulą, z grzybami, czosnkiem i rozdrobnionymi warzywami około 1 godziny, po czym dodać wątróbkę i dusić jeszcze 20 minut. Po lekkim przestudzeniu mięsa należy zemieć 2-3 krotnie wraz z namoczonymi i odcisniętymi bułkami. Dodać następnie rozbełtane jajka, orzechy i pozostałe zmielone przyprawy (imbir, majeranek, sól, pieprz). Jeśli masa jest sucha, dodać 2-3 łyżki śmietanki.

Z mąki i w/w składników zagnieść ciasto, dodając porcjami zimną wodę. Powinno odklejać się od dłoni. Formę (keksówkę) wysmarować masłem, wyścielić ciastem rozwałkowanym na pół cm (powinno wystawać po 2 cm z każdej strony). Zostać kawałek ciasta na przykrycie pasztetu.

Starannie wymieszany i dosmaczony farsz pasztetowy wyłożyć na ciasto. Brzegi ciasta zawinąć do środka, całość przykryć odłożonym, cieniutko rozwałkowanym ciastem i ponakuwać wierzch widelcem, aby podczas pieczenia para swobodnie uchodziła. Ciasto posmarować rozbełtanym jajkiem i wstawić do piekarnika. Piec w piekarniku nagrzanym do 180°C około 70 minut. Zostawić do ostygnięcia w wyłączonym piekarniku z uchylonymi drzwiczkami. Pasztet ten smakuje najlepiej z chrzanem i żurawiną smażoną lub innym wyrazistym w smaku sosem.

Znakomita pieczeń rosolowa na świąteczny obiad

1,5 kg wołowiny (ligawa), 15 dag słoniny, 3 cebule, 2 szklanki czerwonego wina (wytrawnego), 1 szklanka wołowego bulionu, 4 łyżki brandy lub winiaku, 3-4 łyżki masła klarowanego, 2-3 goździki, 2-3 listki laurowe, po łyżeczce majeranku i tymianku, 1 łyżka miodu (spadziowy, wrzosowy), 1 łyżka granulowanego czosnku (względnie 4-5 ząbków czosnku), po pół łyżeczki gałki muszkatołowej, imbiru, pieprzu czarnego, 1 łyżka mąki ziemniaczanej.

Wołowinę oczyścić z błon i powięzi, umyć, osuszyć. Słoninę umyć, pokroić w wąskie słupki, którymi naszpikować mięso (po pokrojeniu w słupki wstawić słoninę do zamrażarki na chwilę). Po naszpikowaniu mięso posmarować miodem, posypać majerankiem, tymiankiem, pieprzem i czosnkiem, po czym zalać winem i pozostawić w chłodzie najmniej na 6 godzin, najlepiej na noc. Mięso w marynacie co pewien czas obracać. Następnie osączyć i obsmażyć na rozgrzanym klarowanym maśle porcjami, podlewając winem, w którym marynowało się mięso, bulionem oraz winiakiem lub brandy. Dusić pod przykryciem na małym ogniu około 1 godziny.

Cebule obrać, pokroić w kostkę i włożyć do mięsa, dodać liście laurowe, goździki, gałkę muszkatołową, imbir, czosnek, pieprz i dusić jeszcze pół godziny. Miękkie mięso pokroić w plastry, lekko oprószyć solą. Sos zagęścić mąką ziemniaczaną wymieszaną z niewielką ilością zimnej wody. Przed podaniem pieczeń podgrzać i podawać z ziemniakami z wody lub kaszą gryczaną, surówkami, buraczkami na ciepło lub ćwikłą.

Schab z kością pieczony z jabłkami na wielkanocny obiad

2 kg schabu z kością, gruboziarnista sól morską lub w płatkach, świeżo zmielony czarny pieprz, 1 łyżka suszonego majeranku, 2 łyżki masła klarowanego, pół szklanki octu jabłkowego, 4-5 jabłek (szara reneta), 1 łyżka schłodzonego masła.

Mięso opłukać, osuszyć ręcznikiem papierowym, natrzeć solą wymieszaną z pieprzem i majerankiem i odstawić na 1 godzinę w chłodzie. Piekarnik nagrzać do temperatury 200°C (górne i dolne grzanie). W formie do pieczenia rozpuścić klarowane masło i obsmażyć ze wszystkich stron, po czym wstawić do piekarnika na 30 minut. Po tym czasie zmniejszyć temperaturę do 175°C, polać mięso octem jabłkowym i piec jeszcze schab 60 minut. Co jakiś czas polewać mięso tłuszczem, w którym się ono piecze. Jabłka starannie umyć i włożyć do formy na 40 minut przed końcem pieczenia. Obłożyć płatkami masła i zapiekać. Po tym czasie schab wyjąć z formy, jabłka wyjąć i odstawić w ciepłe miejsce. Schab pokroić na porcje, podawać z jabłkami i ziemniaczanym puree posypanym posiekany szczypiorkiem.

Świąteczny pasztet z kaczki – łatwy w przyrządzeniu

1 kaczka średniej wielkości, 10 dag wątróbki drobiowej, 15 dag pieczarek, 10 suszonych śliwek, pół szklanki śmietany, 1 czerstwa bułka (kajzerka), 2 jajka, sól, pieprz, gałka muszkatołowa, tłuszcz (masło klarowane) i tarta bułka do formy.

Oczyszczoną kaczkę umyć, osuszyć, natrzeć przyprawami i odstawić w chłodne miejsce na 2-3 godziny. Następnie wstawić do piekarnika nagrzanego do 200°C, kaczkę polać tłuszczem i skrapiać wodą. Piec około 1 godziny. Po 25 minutach pieczenia zmniejszyć temperaturę do 180°C. Pieczarki oczyścić, opłukać, dodać do kaczki razem z wątróbką i uprzednio namoczonymi śliwkami na 20 minut przed końcem pieczenia kaczki.

Miękką kaczkę wyjąć z formy, oddzielić mięso od kości i zemleć dwa lub trzy razy wraz ze śliwkami, pieczarkami, wątróbką oraz bułką namoczoną uprzednio w śmietanie. Masę wymieszać z jajkami, doprowadzić do smaku solą, pieprzem i gałką muszkatołową. Przełożyć do wysmarowanej masłem i oprószonej bułką tartą formy, przykryć folią i piec w piekarniku nagrzanym do 180°C około 40 minut. Podawać na gorąco z zieloną sałatą, lub na zimno z sosem chrzanowym.

Tradycyjny wielkanocny pasztet babci

30 dag karkówki wieprzowej, 1 udo indycze ze skórą i kością (lub połówka kury), pół kg wołowiny z kością, 15 dag wędzonego boczku, 15 dag wątróbek drobiowych, 1 pęczek woszczyzny, 5 ziaren ziela angielskiego, 2 liście laurowe, garść suszonych grzybów, 1 czerstwa bułka kajzerka, 3 jajka, sól, pieprz, 1 starta gałka muszkatołowa.

Wszystkie mięsa i oba rodzaje boczku zalać wodą i gotować najpierw 20 minut na ostrym ogniu, a następnie około 2 godzin na małym ogniu. Po tym czasie dodać oczyszczoną woszczyznę, namoczone uprzednio grzyby, ziele angielskie i liście laurowe, gotować bez soli jeszcze pół godziny. Mięso wyjąć z rosołu, karkówkę i boczek pokroić. Mięso drobiowe obrać z kości. Wrzącym rosołem zalać wątróbkę i obgotować 10 minut. Warzywa, grzyby wyjąć i odstawić. Wywarem zalać bułkę. Odcisnąć.

Mięsa, wątróbkę, boczek, warzywa (seler, marchew), grzyby oraz odcisniętą bułkę zemleć trzykrotnie. Do zmielonej pasztetowej masy dodać jajka, gałkę muszkatołową, pieprz i sól do smaku, dokładnie wszystkie składniki wymieszać. Masę przełożyć do foremek, np. keksówek i piec w temperaturze 200°C około 1 godziny i 20 minut.

Pieczona biała kielbasa

8 szt. białej kielbasy, 4 łyżki klarowanego masła, 2 cebule, 6 kwaśnych jabłek (reneta szara skropiona sokiem z cytryny), 4 ziarenka ziela angielskiego, sól, pieprz, majerank.

Kielbasę zrumienić na maśle i przełożyć do innego naczynia. Na tłuszcz ze smażenia włożyć pokrojoną w piórka cebulę i zeszklić. Jabłka umyć – 4 jabłka obrać i zetrzeć na tarce o dużych oczkach, skropić sokiem z cytryny. Starte jabłka dołożyć do cebuli, dodać ziele angielskie, oprószyć solą, pieprzem i majerankiem, wymieszać i dusić kilka minut (5 minut), po czym przełożyć do natłuszczonej żaroodpornej formy. Na wierzchu ułożyć obsmażoną wcześniej kielbasę białą i pozostałe, pokrojone w ćwiartki jabłka. Wszystko oprószyć jeszcze pieprzem i majerankiem i zapiec w piekarniku nagrzanym do 200°C około 20 minut. Podawać z pszennym pieczywem razowym.

Smakowity boczek pieczony

1,5 kg boczku świeżego chudego, 6-7 ząbków czosnku lub 1,5 łyżki czosnku granulowanego, 1 łyżka majeranku, 1 łyżeczka kminku, 4-5 ziarenek ziela angielskiego utłuczonego w moździerzu, pokruszony liść laurowy, 3 cebule, 2 łyżki oliwy lub oleju, sól, pieprz.

Boczek umyć, osuszyć i natrzeć rozgniecionym czosnkiem i solą ze wszystkich stron, posypać pieprzem, majerankiem, kminem, utłuczonymi ziarnami ziela angielskiego i pokruszonym liściem laurowym. Tak przygotowany boczek owinąć w folię

spożywcą i wstawić na noc do lodówki. Rano włożyć boczki do brytfanny i obłożyć pokrojoną w plasterki cebulą, po czym skropić olejem (oliwą). Wstawić do piekarnika nagrzanego do temperatury 160°C, od czasu do czasu skrapiać zimną wodą i piec około 1 godziny i 40 minut. Schłodzić i wstawić do lodówki.

Przystawka świąteczna ze śledzi

40 dag matiasów, 1 cebula, 2 konserwowe ogórki, 1 krążek ananasa z puszki, 1 łyżka ostrej musztardy, 2 łyżeczki soku z cytryny, 2 łyżeczki posiekanych ziół (bazylii, tymianek, natka pietruszki), 2 łyżki mielonej słodkiej papryki, 2 łyżki winiaku (niekoniecznie), pieprz mielony, imbir, surowe żółtka.

Śledzie pokroić w kostkę, a następnie posiekać. Obrać cebulę, konserwowe ogórki i ananasa osączyć z zalewy i wszystko razem posiekać, wymieszać ze śledziami, winiakiem, musztardą oraz sokiem z cytryny. Odstawić pod szczelnym przykryciem do lodówki (najlepiej w słoju z nakrętką) na 30 minut. Po tym czasie dodać posiekane zioła, paprykę, pieprz, imbir i dokładnie wymieszać. Ponownie wstawić do lodówki na około 2-3 godziny. Podawać jak tatar. Rozdzielić na talerzyki, na środek każdej porcji wbić żółtko (jajka przed użyciem do tej potrawy należy sparzyć).

Świąteczny tatar z łososia

40 dag filetów z łososia, pół szklanki oliwy lub oleju z pestek winogron, 2 łyżki soku z cytryny, 1 kiszony ogórek (lub konserwowy), 1 duża cebula, 10 liści sałaty, 1 ugotowane jajko, pieprz, pół cytryny ze skórą, 1 łyżka oleju.

Filety z łososia umyć pod bieżącą wodą. Oliwę lub olej wymieszać z sokiem z cytryny, doprawić świeżo zmielonym pieprzem i w tak przygotowanej marynacie moczyć rybę co najmniej całą noc. Po tym czasie posiekać filety jak najdrobniej, dodać olej, sól i wymieszać. Cebulę i ogórek obrać i pokroić w drobną kostkę (jak na jarzynową sałatkę). Liście sałaty umyć, osuszyć w papierowym ręczniku lub ściereczce i rozłożyć na dużym półmisku. Z masy rybnej formować w dwóch łyżkach kulki i układać je pojedynczo na każdym liście sałaty, wokół ułożyć ogórek i cebulę. Cytrynę wyszorować, sparzyć pod bieżącą wodą, pokroić w cienkie półplasterki i wraz z pokrojonym w plasterki jajkiem ułożyć na sałacie. Przygotowany półmisek schłodzić w lodówce lub chłodnym pomieszczeniu. Można udekorować każdą porcję papryką czerwoną świeżą lub marynowaną. Tatar z łososia podawać jako danie śniadaniowe lub przystawkę do dania głównego.

WSPOMNIENIE Z DZIAŁALNOŚCI MISYJNEJ - O MOJEJ PARAFII W KAZACHSTANIE

Miejscowość **Kostanaj** w Kazachstanie, położona nad rzeką Toboł, stała się miasteczkiem dopiero w 1879 r. Chwilowo, w latach 1893-1895, nosiła nazwę **Nikołajewsk**. Po doprowadzeniu do niej linii kolejowej w 1913 r. nabrała nowego tchnienia przemysłowego i stała się ważnym ośrodkiem handlowym w tej części północnej Azji. W 1936 stała się ważnym ośrodkiem administracyjnym o charakterze wojewódzkim.

Ziemia kostanajska, położona w **Dolinie Turgajskiej**, przez dziesiątki lat przyciągała do siebie odważnych i pracowitych osadników różnych narodowości. Trzeba stwierdzić, że większość jej mieszkańców była wyznania Kościoła rzymskokatolickiego i osiedliła się tutaj w pierwszej dekadzie XX wieku. W okolicy miasta Kustanaj powstawały wioski, a wśród nich o takiej nazwie jak: **Woskriesienna**, **Siemonowka** czy **Oziornoje**. Dokument „*Directorium Mohylewskiej Archidiecezji*” z 1913 r. wykazuje już działalność wspólnot wyznania, które powstają jako „*Modlitewne domy*”. W takich miejscowościach, jak: **Woskriesienowka**, **Oziornoje**, **Siemonowka**, **Nielubinka**, **Wikientiewka**, **Stepnoje**, **Pridoroznoje**, **Turgieniewka** kostanajskiej parafii zamieszkiwało już 6 tys. katolików/łacinników. Posługę kapłańską prowadziło tylko dwóch kapłanów **O. Józef Wolf** (ur. 1882 r., a wyświęcony 1905 r.) i **O. Adam Gareis** (ur. 1887 r., a święcenia 1911 r.)

Z chwilą ustanowienia **Wikariatu Apostolskiego** dla Syberii, 1 grudnia 1921 r., z dekanatami w Tomsku, Omsku, Irkucku i w Taszkencie, parafię kostajską włączono do dekanatu w Omsku. Inne dokumenty kościelne z lat 30-tych ub. wieku wspominają o wybudowanym kościele we wiosce Oziornoje i duszpasterzu. W latach 40-tych ub. wieku kostanajska para-

fia przyjęła dużą grupę Niemców przesiedlonych m.in. z terenu Powołża, Krymy i Ukrainy.

W latach prześladowań i walki z religią tejeż licznej diaspory wyznania katolickiego posługę duszpasterską prowadzili kapłani z różnych stron Związku Radzieckiego, z krajów bałtyckich, Karagandy np. **O. Wład. Bukowiński**, **O. Alojzy Kaszuba** czy **O. Michał Keller** z Frunze. W 1967 r. do Kostanaja przyjechał z Litwy **O. Albin A. Dumbiaskas** – jezuita, który następne trzy lata udzielał posługi kapłańskiej dla katolików w mieście i na terytorium kostajskiego województwa, do pomocy katechetycznej przyjechały siostry zakonne ze Zgromadzenia Służebności Jezusa Eucharystycznego.

Następny proboszcz **O. Aleksander S. Bień** – franciszkanin, od kwietnia 1973 r., wystąpił do władz państwowych o zarejestrowanie wspólnoty wierzących jako jednostki prawnej z dniem 20 lutego 1974 r. Również, tamże, na prośbę wierzących **Biskup Jan Paweł Lenga**, Administrator Apostolski, zatwierdził dekretem 22 października 1992 r. parafię rzymskokatolicką dla wyznawców Kazachstanu i Azji Środkowej. Parafia, zgodnie z nowym prawem Republiki Kazachstanu „*O swobodzie wyznania i związków religijnych*”, otrzymała miejsce na działkę pod budowę kościoła parafialnego.

Jednym z ważniejszych wydarzeń w życiu parafialnym okazała się wizyta duszpasterska Bpa **Jana P. Lengi** w sierpniu 1993 r., wówczas w trzech wspólnotach. W miejscowości Siemiozornoje udzielił Bp sakramentu bierzmowania 6-ciu parafianom. Duszpasterskie spotkania miały miejsce w domach kultury: Rudnyj, Drzetygara; na wiejskich cmentarzach **Woskriesienowka**, **Oktriabskij**, **Sulukul**, **Głazunowka**, **Oziornoje** oraz w domach mo-

dlitwy wioski **Siemiozornoje** i miasta **Kustanaj**. Jego ekscelencja serdecznie został przyjęty we wspólnocie wierzących, wśród ludzi dobrej woli, oraz ze strony władz miasta i województwa, duchownych z prawosławnej cerkwi i meczetu. Biskup, jako pasterz, pozostawił radość, nadzieję w wierności Panu Bogu.

W naszym Domu Modlitwy, na ulicy Rudniewskiej 95, gromadzą się mieszkańcy z różnych narodowości, codziennie o godzinie 9-tej rano msza święta w j. niem. i j. ros.; w piątki i soboty o godzinie 18-tej służba w jęz. pol. i ros., w niedzielę i święta o 9-tej i 11-tej rano w j. niem., j. ros., j. polskim; w środy o 18-tej zajęcia i nauki o życiu religijnym w rodzinie; w czwartki spotkania na temat liturgii; w piątki i soboty – katechezy do przyjęcia sakramentu chrztu świętego, spowiedzi i eucharystii.

Każdego 15-go sierpnia obchodzi się parafialną uroczystość na cześć Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, przy parafii istnieje konsultacja na temat życia rodzinnego, biblioteka z dużym wyborem religijnej literatury i kaset video. W roku 1995 r. w parafii posługę duszpasterską prowadzili trzej kapłani ze Zgromadzenia Matki Bożej z La Salette, mianowicie **O. Lucjan M. Rosół**, proboszcz od września 1992 r., **O. Jerzy J. Cyrul**, **O. Sławomir J. Olech** wikariusze, od października 1993 r.

Chociaż wierzący – katolicy niemieckiej narodowości, wyjeżdżają do swojej Ojczyzny, parafia pulsuje życiem duszy i prosi o miłość i Miłosierdzie u Boga!

/ART. OPRAC. O. MGR LUCJAN M. ROSÓŁ, PROBOSZCZ; ZREDAGOWAŁ I PRZYGOTOWAŁ DO DRUKU MGR M. PIÓREK. WYKORZYSTANO ART. Z MIESIĘCZNIKA RZYMSKO – KATOLICKIEJ ADMINISTRATORY APOSTOLSKIEJ Z PAŹDZIERNIKA 1995 R., TŁUM. Z J. ROS./

Podróże - Europejskimi szlakami

ISLANDIA – WYSPA PTASIA

Fauna Islandii nie należy do najbogatszej, na wyspie nie występują płazy ani gady, żyje tu niewiele dziko żyjących dużych ssaków. Czasami można dostrzec białego lisa polarnego oraz sprowadzone tu renifery. Lisa niestety nie udało mi się dostrzec, podobnie jak maskonurów – małych, sympatycznych ptaszek, będących symbolem Islandii.

Ptaki na wyspie mają swój raj i żyje ich tam wiele gatunków. Są to głównie mewy, rybitwy i ostrygojady, występujące blisko morza, oraz łabędzie, gęsi, kaczki i kruki, schowane na ogół bardziej w środku lądu.

Zwierzęta domowe na wyspie to głównie owce, których podobno jest trzy razy więcej niż samych Islandczyków – czyli około miliona. W zagrodach można spotkać konie islandzkie o których pisałem w poprzednim numerze.

Piotr Bujak

Brodziec krwawodzioby zawsze pilnuje swego terytorium

Kolonja rybitw na dryfującej krze lodowej

Łabędzie krzykliwe są zaniepokojone moją obecnością

Ostrygojady przypominają male pingwiny

Rybitwa prosi o pokarm

Rycyk próbuje odstraszyć nieproszonego gościa

Ogród

WIOSNA W OGRODZIE

Marzec w ogrodzie jest miesiącem, w którym zawita do nas upragniona wiosna. Pora zatem zabrać się do pracy i porządkowania ogrodów i działek po zimie. Powinniśmy także śledzić prognozy pogody, gdyż wbrew często spotykanej opinii, to nie mroźna zima, a właśnie przedwiosnie i niebezpieczne wiosenne przymrozki, mogą wyrządzić duże szkody w naszych uprawach.

Ważnym zabiegiem w marcu są opryski drzew owocowych, pozwalające uniknąć groźnych chorób roślin. **Wiosenne opryski** zaczynamy zazwyczaj już pod koniec lutego, gdy nie ma jeszcze liści na drzewach owocowych. Termin poszczególnych oprysków należy dostosować do

warunków pogodowych oraz fazy rozwoju roślin, gdyż zarówno oprysk wykonany zbyt wcześnie, jak i zbyt późno, nie będzie skuteczny. Pierwsze wiosenne opryski drzew owocowych wykonuje się przed otwarciem pąków liściowych, a kolejne w fazach rozwoju liści, przed otwarciem pąków kwiatowych, w czasie kwitnienia itd. Nie da się wyznaczyć dokładnej, stałej daty poszczególnych oprysków, gdyż co roku termin może się różnić w zależności od wpływu pogody na tempo wegetacji roślin. Dlatego posługujemy się fazami rozwoju roślin zgodnie z terminarzem oprysków drzew owocowych.

W marcu opryskujemy drzewka brzoskwini przeciwko kędzierzawości liści.

Jest to najgroźniejsza i corocznie występująca choroba brzoskwini, wywoływana przez grzyba *Taphrina deformans*. Jeżeli nie wykonamy oprysków zapobiegawczych w marcu to w maju, gdy wystąpią pierwsze objawy, na walkę z tą chorobą będzie już za późno. Zarodniki zimują na korze drzewek i na łuskach pąków. Do zakażenia liści może dojść już w momencie nabrzmiewania pąków. Drzewka brzoskwini opryskujemy środkiem **Miedzian 50 WP**. Zabieg wykonujemy w okresie bezlistnym, w czasie nabrzmiewania pąków. Drzewa pod tym kątem obserwujemy już od drugiej połowy lutego, a okres oprysku wypada około przełomu lutego i marca. Opryski wykonujemy, gdy temperatura powie-

trza osiągnie minimalnie 6°C. Stosujemy dawkę 10 g środka Miedzian 50 WP rozpuszczone w 1 l wody. Taka ilość cieczy wystarcza na 10 m² uprawy. Wykonujemy maksymalnie 1 zabieg w ciągu sezonu.

Innym skutecznym środkiem **do opryskiwania drzew owocowych w marcu**, ograniczającym rozwój kędzierzawości liści brzoskwini, jest **Syllit 65 WP**. Opryskujemy nim drzewka od fazy nabrzmiewania pąków do fazy ich opadania. Zalecana przez producenta dawka preparatu to: 13 g środka rozpuszczonego w 5-15 l wody. Taka dawka wystarcza na 100 m² uprawy. Posiadaczom pojedynczych drzewek brzoskwini wystarczy dawka 7,5 g środka Syllit 65 WP rozpuszczonego w 1 l wody. Do sporządzenia cieczy użytkowej używamy wody o temperaturze pokojowej. Wykonujemy dwa opryski Syllitem 65 WP w odstępie 7-10 dni.

W marcu opryskujemy również drzewa jabłoni w celu zwalczania grzyba *Podosphaera leucotricha*, wywołującego mączniaka prawdziwego. Grzybnia zimuje na pędach i w pąkach, wraz z ruszeniem vegetacji grzyb infekuje rozwijające się liście.

Opryski **preparatem Siarkol 800 SC** wykonujemy przed kwitnieniem i bezpośrednio po kwitnieniu jabłoni. Stosujemy dawkę 75 ml środka rozcieńczonego w 6 l wody, co wystarcza na 100 m² plantacji. Oprysków nie wykonujemy w czasie ciepłej i bardzo suchej pogody, ze względu na

wrażliwość roślin na działanie siarki. Wykonujemy nie więcej jak 6 zabiegów preparatem Siarkol 800 SC w czasie sezonu wegetacyjnego, zachowując 7-10 dniowe odstępy między kolejnymi zabiegami.

Wczesną wiosną drzewka owocowe narażone są na infekcję bakterii *Pseudomonas syringae* pv. *syringae*, wywołującą chorobę o nazwie rak bakteryjny drzew pestkowych. Poraża ona na działkach najczęściej wiśnię, czereśnię, brzoskwinię i morelę. Bakterie zimują na powierzchni pędów, w pąkach i w korze drzewek owocowych. Zapobiegawczo **opryskujemy drzewa pestkowe**, aby uniknąć rozwoju choroby. Szczególnie, jeżeli rok wcześniej choroba ta wystąpiła na uprawianych drzewkach.

Do **zwalczania raka bakteryjnego** wykorzystujemy, wymieniony już wcześniej, preparat Miedzian 50 WP. Stosujemy dawkę 3 g środka w 0,5-0,75 l wody, co pozwala na wykonanie zabiegu na powierzchni 10 m². Opryskujemy drzewka profilaktycznie w fazie nabrzmiewania pąków kwiatowych. Kolejne zabiegi powtarzamy w fazie kwitnienia i fazie wzrostu owoców.

Innym skutecznym preparatem jest **Cobresal 50 WP**. Zalecana dawka to 3 g środka w 0,5-0,75 l wody na powierzchnię 10 m². Rak bakteryjny drzew owocowych jest chorobą atakującą wiele gatunków drzew owocowych, a objawy raka bakteryjnego mogą występować na wielu

organach drzew, za najbardziej charakterystyczne uznaje się jednak wycieki gumowatej substancji spod pęknięć na korze.

Pierwsze słoneczne dni to czas, gdy uaktywniają się chrząszcze kwiecika jabłoniowca (*Anthonomus pomorum*). Jest to bardzo groźny szkodnik sadów jabłoniowych. Rozpoczyna on żerowanie w fazie nabrzmiewania pąków. Wygryza w nich otwory, z których wycieka sok - tzw. „wiosenny płacz pąków”. To z kolei sprzyja infekcjom chorób grzybowych. Przeciwno kwiecikowi jabłoniowcowi wykonujemy **opryski**, gdy tylko zaobserwujemy pierwsze objawy jego żerowania (charakterystyczne okrągłe otwory w pąkach).

Do zwalczania kwiecika jabłoniowca stosujemy środek **Calypso 480 SC** w dawce 1,5 ml w 7,5 l wody, do wykorzystania na powierzchni 100 m². Zabieg powtarzamy po upływie 7 dni. Możemy wykorzystać także środek **Decis Ogród 015 EW**.

Już na przedwiośniu należy pomyśleć o opryskach drzew owocowych. Niska temperatura, a czasem brak słońca powodują, że rzadko wychodzimy do ogrodu. Tymczasem to właśnie o tej porze roku wykonuje się najważniejsze **opryski**, które zapobiegają pojawianiu się chorób i szkodników w okresie vegetacji.

DOROTA I ROBERT MARKUSIEWICZ
SZKOŁKA DRZEW I KRZEWÓW
KOLBUSZOWA, UL. ZIELONA 27

„DZIELNICOWY BLIŻEJ NAS”

Pod takim tytułem MSWiA rozpoczęło w ubiegłym roku wdrażanie programu, którego głównym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania. Zgodnie z ideą programu dzielnicowy, jako policjant pierwszego kontaktu, może pomóc obywatelowi zarówno w sprawach drobnych jak i poważnych. Dlatego podkreślenie roli dzielnicowego, jako policjanta, który jest najbliższym społeczeństwu, jest jednym z podstawowych aspektów w/w programu.

Pomocna w ułatwieniu kontaktu z dzielnicowym może być również aplikacja „Moja Komenda”. Jest to mobilna wyszukiwarka dzielnicowych, bardzo łatwa w obsłudze. Wystarczy wpisać adres aby sprawdzić, który funkcjonariusz odpowiada za dany rewir. Aplikacja zawiera bazę teleadresową wszystkich komend i komisaratów w Polsce.

Dzisiaj prezentujemy Państwu aktualną listę dzielnicowych Komendy Powiatowej Policji w Kolbuszowej, wraz z danymi kontaktowymi.

Pamiętajmy jednak, że dzielnicowi nie pełnią służby całodobowo. Dlatego, jeżeli dzielnicowy nie odbiera służbowego telefonu komórkowego, można wysłać do niego wiadomość e-mailem.

Zgłaszanie interwencji i zdarzeń pod nr telefonu alarmowego 997 lub 112.

Dzielnicowi Komendy Powiatowej Policji w Kolbuszowej

Kierownik rewiru: p.o. asp.szt. Mirosław Brudz, tel. 17 227-53-41

Rejon miejski nr 1 - na zachód od Nilu
asp.szt. Mirosław Brudz, KPP Kolbuszowa, ul. Plac Wolności 1
tel. 17 2275 345, kom. 571 203 249, e-mail: dzielnicowy.kolbuszowa1@rz.policja.gov.pl

Ulice: 3-go Maja; A.Gancarza; A.Mickiewicza; Akacyjowa; A.Puszkina; Astrowa; bł.ks. J.Popiełuszki; Błonie; B.Prusa; Budowlanych; E.Dembowskiego; F.Chopina; G.Narutowicza (numery od 1-40 oraz 41, 43, 44, 45, 47, 49, 51, 52, 53, 54, 55); Gen. Bora-Komorowskiego; Grunwaldzka; Gwardii Ludowej; H.Sienkiewicza; H.Kołątąja; I.Krasickiego; Jagiellońska;

J.Kilińskiego; J.Matejki; Jana Pawła II; J.Bytnara; Jesionowa; J.Lelewela; J.Bema; J.Piłsudskiego; J.Goslara; J.Rządckiego; J.Słowackiego; Kasztanowa; K.Przerwy-Tetmajera; K.Skowrońskiego; Kazimierza Wielkiego; Konwaliowa; Krakowska; Krótka; Lipowa; M.Rataja; Makowa; Malwowa; Mała; M.Konopnickiej; M.Siedmiograj; M.Reja; Miodowa; Modrzewiowa; Nadziei; Narcyzowa; Niecała; Nowa; Nowe Miasto; Obrońców Pokoju; Partyzantów; Piaskowa; Piekarska; Piękna; Plac Wolności; Polna; Południowa; Prof. Żytkowskiego; Pszeniczna; Różana; Rumiankowa; Rzemieślnicza; S.Krzaklewskiego; Siewna; Słoneczna; Sportowa; S.Starzyńskiego; S.Żeromskiego; Storczykowska; Szarych Szeregów; Św. Brata Alberta; Targowa; Topolowa; Tulipanowa; W.Pileckiego; Warzywna; W.Witosa; Wiśniowa; W.Broniewskiego; W.Reymonta;

W.Kossaka; Wojska Polskiego; Wolska; Zacisze; Zbożowa; Zielona.

GMINA CMOLAS

Rejon wiejski nr 6

st.asp. Mariusz Wójcik, KPP Kolbuszowa, ul. Plac Wolności 1
tel. 17 2275 347, kom. 572 908 562 e-mail: dzielnicowy.kolbuszowa6@rz.policja.gov.pl

Miejscowości: Cmolas; Hadykówka; Poręby Dymarskie.

Rejon wiejski nr 7

asp. Krzysztof Andryś, KPP Kolbuszowa, ul. Plac Wolności 1
tel. 17 2275 346, kom. 572 908 564, e-mail: dzielnicowy.kolbuszowa7@rz.policja.gov.pl

Miejscowości: Jagodnik; Ostrowy Baranowskie; Ostrowy Tuszowskie; Toporów; Trzęsówka.

GMINA NIWISKA

Rejon wiejski nr 8

st.asp. Krzysztof Wojda, KPP Kolbuszowa, ul. Plac Wolności 1
tel. 17 22 75 346, kom. 797 908 292, e-mail: dzielnicowy.kolbuszowa8@rz.policja.gov.pl

Miejscowości: Hucina, Kosowy, Przyłęk, Siedlanka.

Rejon wiejski nr 9

asp.szt. Grzegorz Augustyn, KPP Kolbuszowa, ul. Plac Wolności 1
tel. 17 22 75 345, kom. 571 203 250, e-mail: dzielnicowy.kolbuszowa9@rz.policja.gov.pl

Miejscowości: Hucisko; Leszcze; Niwiska; Trzeźń; Zapole.

GMINA DZIKOWIEC

Rejon wiejski nr 10

asp.szt. Andrzej Wilk, KPP Kolbuszowa, ul. Plac Wolności 1
tel. 17 2275 346, kom. 572 908 566, e-mail: dzielnicowy.kolbuszowa10@rz.policja.gov.pl

Miejscowości: Dzikowiec; Nowy Dzikowiec; Lipnica, Mechowiec; Płazówka; Osia Góra.

POSTERUNEK POLICJI W RANIŻOWIE

Kierownik: asp.szt. Roman Kusik, tel. 17 2275 374

Rejon Dzielnicowego nr 1

asp.szt. Adam Pruchnik, PP Raniżów, ul. Rynek 6
tel. 17 2275 374, kom. 571 203 248, e-mail: dzielnicowy.ranizow1@rz.policja.gov.pl

Miejscowości: Raniżów; Staniszewskie.

Rejon Dzielnicowego nr 2

mł.asp. Roman Smoleń, PP Raniżów, ul. Rynek 6
tel. 17 2275 374, kom. 572 908 567, e-mail: dzielnicowy.ranizow2@rz.policja.gov.pl

Miejscowości: Korczowiska; Mazury; Poręby Wolskie; Wola Raniżowska; Zielonka.

Rejon Dzielnicowego nr 3

mł.asp. Stanisław Olszowy, PP Raniżów, ul. Rynek 6
tel. 17 2275 374, kom. 572 908 568, e-mail: dzielnicowy.ranizow3@rz.policja.gov.pl

Miejscowości: Kopcie; Spie; Wilcza Wola.

POSTERUNEK POLICJI W MAJDANIE KRÓLEWSKIM

Kierownik: asp. szt. Mariusz Poborca, tel. 17 2275 372

Rejon Dzielnicowego nr 1

mł.asp. Dariusz Tęcza, PP Majdan Królewski, ul. Tarnobrzaska 17
tel. 17 2275 372, kom. 571 203 247, e-mail: dzielnicowy.majdan-krolewski1@rz.policja.gov.pl

Miejscowości: Komorów; Huta Komorowska.

Rejon Dzielnicowego nr 2

st.asp. Jarosław Rząsa, PP Majdan Królewski, ul. Tarnobrzaska 17
tel. 17 2275 372, kom. 572 908 569, e-mail: dzielnicowy.majdan-krolewski2@rz.policja.gov.pl

Miejscowości: Majdan Królewski; Brzostowa Góra.

Rejon Dzielnicowego nr 3

asp.szt. Artur Boczuła, PP Majdan Królewski, ul. Tarnobrzaska 17
tel. 17 2275 372, kom. 572 908 570, e-mail: dzielnicowy.majdan-krolewski3@rz.policja.gov.pl

Miejscowości: Krzątka; Rusinów; Wola Rusinowska.

Rejon miejski nr 2 - na wschód od Nilu
mł.asp. Andrzej Sumara, KPP Kolbuszowa, ul. Plac Wolności 1
tel. 17 22 75 345, kom. 572 908 563, e-mail: dzielnicowy.kolbuszowa2@rz.policja.gov.pl

Ulice: 11-go Listopada; B.Chrobrego; Fabryczna; Handlowa; J.Wiktora (numery nieparzyste od 1-23); Jaśminowa; Klonowa; Kolejowa; ks. L.Ruczki; Leśna; Parkowa; Rolnika; Rzeszowska; Sokołowska (numery parzyste od 2-30); S.Batorego; T.Kościuszki; Tarnobrzaska; Towarowa; Tyszkiewiczów (numery parzyste od 2-14); Wrzosowa; Żytunia.

GMINA KOLBUSZOWA

Rejon pozamiejski nr 3

st.asp. Artur Barański, KPP Kolbuszowa, ul. Plac Wolności 1
tel. 17 22 75 347, kom. 797 908 291, e-mail: dzielnicowy.kolbuszowa3@rz.policja.gov.pl

Miejscowości: Kupno; Kolbuszowa Górna; Kolbuszowa Górna ul. Jana Wiktora (numery parzyste 4-18), Kolbuszowa Górna ul. Sędziszowska (wszystkie numery); Widełka.

Rejon pozamiejski nr 4

st.asp. Dariusz Wójcik KPP, Kolbuszowa ul. Plac Wolności 1
tel. 17 22 75 347, kom. 572 908 561, e-mail: dzielnicowy.kolbuszowa4@rz.policja.gov.pl

Miejscowości: Kłapówka; Kolbuszowa Dolna; Kolbuszowa Dolna ul. Leśna (numery 2, 4, 6, 9, 13); Kolbuszowa Dolna ul. Narutowicza (numery 42, 46, 48, 50); Kolbuszowa Dolna ul. Sokołowska (numery nieparzyste od 5-79); Kolbuszowa Dolna ul. Tyszkiewiczów (numery nieparzyste od 1-17); Zarebki; Werynia; Świerczów.

Rejon pozamiejski nr 5

mł.asp. Łukasz Książek, KPP Kolbuszowa, ul. Plac Wolności 1
tel. 17 2275 345, kom. 572 908 565, e-mail: dzielnicowy.kolbuszowa5@rz.policja.gov.pl

Miejscowości: Bukowiec; Domatków; Nowa Wieś; Huta Przedborska; Poręby Kupieńskie; Przedbórz.

Zdrowie

15 LAT LAPAROSKOPII I CHIRURGII MAŁOINWAZYJNEJ W SZPITALU POWIATOWYM W KOLBUSZOWEJ

22 stycznia 2002 roku wykonano w Szpitalu Powiatowym w Kolbuszowej pierwszą operację cholecystektomii laparoskopowej.

Zabieg wykonali lekarze Oddziału Chirurgii Ogólnej Andrzej Noga i Andrzej Przychyna z pomocą instrumentariuszki Elżbiety Mazur, znieczuli pacjenta kolega Wojciech Fitas. Zabieg trwał 2 godziny, przebieg pooperacyjny bez powikłań, wypisana do domu w 4 dobie po zabiegu. W następnym miesiącu zabiegi te wykonali kolejni chirurdzy - Andrzej Soboń, Roman Wysocki, ginekolog Andrzej Piela i autor artykułu.

Lecz zanim zabieg został wykonany i rozpoczęła się era chirurgii małoinwazyjnej w naszym Szpitalu - ordynatorzy Oddziałów Zabiegowych, dr n. med. Andrzej Piela, lek. med. Krzysztof Koziół i dr n. med. Jarosław Ragan, przeprowadzili zbiórkę pieniędzy na zakup laparoskopu wśród firm Powiatu Kolbuszowskiego i osób fizycznych. Zebraliśmy część pieniędzy (około 35 %) na zakup laparoskopu. Dzięki zrozumieniu przez dyrektora Zbigniewa Strzelczyka potrzeby rozwoju nowych, małoinwazyjnych technik chirurgicznych laparoskop został zakupiony i w 2002 roku wykonaliśmy 69 zabiegów laparoskopowych.

Chciałbym przypomnieć, że pierwszy w Polsce zabieg cholecystektomii laparoskopowej został wykonany w maju 1991 roku w Poznaniu. Na Podkarpaciu - we wrześniu 1992. Następnym krokiem były zabiegi urologiczne wykonywane techniką małoinwazyjną (TURP I TUTBT, czyli wycięcie gruczołu krokowego czy zmiany guzowatej pęcherza moczowego) wykonywane przez urologa Michała Szczy-

gielskiego. W szybkim tempie zabiegi laparoskopowe zaczęli wykonywać młodzi (wówczas) adepci chirurgii ogólnej Tomasz Stąpor i Paweł Najda.

Należy podkreślić zalety chirurgii małoinwazyjnej:

- zdecydowanie mniejszy uraz operacyjny - mniejsze cięcie, szybsze gojenie, szybsze uruchomienie chorego i jego wypis do domu, rzadziej występują przepukliny w bliźnie pooperacyjnej

- znakomita widoczność pola operacyjnego (sześciokrotne powiększenie), obecnie technologia 3D obrazu przekazywanego z pola operacyjnego

- efekt kosmetyczny, bardzo ważny dla młodych osób, i szybki powrót do aktywności fizycznej i pracy.

Obecnie na bloku operacyjnym dysponujemy dwoma kolumnami do laparoskopii i kolumną do zabiegów urologicznych. W ramach zabiegów małoinwazyjnych, po 15 latach stałego rozwoju, wykonujemy:

Cholecystektomia, appendektomia, laparotomia zwiadowcza, żyłaki powrózka nasiennego, resekcja nerki, radykalna prostatektomia, przezcewkowa resekcja przerostu prostaty, przezcewkowe wycięcie zmian pęcherza moczowego, przezcewkowe rozbijanie i usuwanie kamieni z moczowodów i pęcherza moczowego, artroskopia stawu kolanowego z zabiegami naprawczymi zerwanych więzadeł i uszkodzonych łąkotek.

Postęp i rozwój nowoczesnych, małoinwazyjnych metod leczenia jest możliwy dzięki zaangażowaniu i poświęceniu wielu

osób. Jest efekt ciężkiej pracy, doksztalcenia się, stałej chęci rozwijania się i pokonywania na początku dużych trudności technicznych i organizacyjnych. Dlatego dziękuję za współpracę wszystkim pielęgniarkom Bloku Operacyjnego, pod kierownictwem Oddziałowej Elżbiety Kupczyk, całemu personelowi Sterylizacji Centralnej, pod kierownictwem

Dr n. med. Jarosław Ragan

pielęgniarki dyplomowanej Ewy Białek, działowi Anestezjologii - lekarzom i pielęgniarkom - za cierpliwość przy zabiegach laparoskopowych pod kierownictwem lekarzy, w kolejności: Wojtki Fitasa, Bożeny Duchañ i obecnie Stanisława Hermana.

Szczególnie dziękuję kolegom lekarzom Oddziału Chirurgii Ogólnej i Urologii za wsparcie udzielane przy wprowadzaniu i wykonywaniu nowych zabiegów z zakresu zabiegów małoinwazyjnych. W skład obecnego zespołu wchodzi zastępcy Ordynatora lekarze Andrzej Noga specjalista chirurg i Wojciech Gontaszewski specjalista urologii, oraz koledzy pracujący i operujący w Oddziale: urologi - Waldemar Jurczak, Piotr Cwenaar i asystent Kliniki Urologii w Krakowie Tomasz Wiatr (operuje kilka razy w miesiącu), chirurdzy - Tomasz Stąpor, Paweł Najda, Arkadiusz Zawisłak, ortopedzi - Łukasz Białek i Grzegorz Rybak.

22 lutego odbyło się spotkanie szkoleniowo-towarzyskie z okazji 15-lecia laparoskopii w Kolbuszowej. Wygłoszono następujące referaty:

- Laparoscopia - historia na świecie, w Polsce i Kolbuszowej - początek, sukcesy i porażki - dr. n. med. Jarosław Ragan

- Laparoscopia w urologii - lek. med. Waldemar Jurczak

- Artroskopia - fakty i mity, możliwości pomocy chorym z urazami i innymi chorobami kolana - lek. med. Łukasz Białek

Po wygłoszonych referatach odbyła się część towarzyska spotkania, gdzie, obok wspomnień początków laparoskopii, rozwijaliśmy temat jak dalej będzie rozwijać się medycyna leczenia małoinwazyjnego i co czeka nas w organizacji leczenia szpitalnego i specjalistycznego w najbliższym roku. Życzyliśmy sobie następnej okrągłej rocznicy i rozwoju współczesnych technik operacyjnych dla dobra pacjentów.

DR N. MED. JAROSŁAW RAGAN

KARDYNAŁ STEFAN WYSZYŃSKI

Doczekaliśmy się poświęcenia figury ks. kard. Stefana Wyszyńskiego, która 21 listopada 2016 roku, o godz. 10.30, stanęła, a raczej usiadła na cokole między kościołem a rynkiem Kolbuszowskim. W pierwszym dniu wizytacji, 19 marca 2017 roku, o godz. 15.00, ks. biskup Edward Białogłowski poświęcił nasz pomnik.

Dwie poprzednie figury, św. Jana Pawła II i bł. ks. Jerzego Popiełuszki, wykonywał p. Marek Blajerski z Jarosławia. Nawiązują one do najnowszej historii kościoła w Polsce. Pięknie wprowadzają nas w przestrzeń sakralną naszej kolegiaty, wskazując drogę miłosierdzia i miłości każdego człowieka - robotnika, miłości Boga, oraz szacunku do wszystkiego co Jemu poświęcone. Świadek miłości Boga, głowa kościoła powszechnego, i współczesny męczennik za wiarę to wspaniała wizytówka naszej parafii. Do tego obrazu współczesnych świadków wiary brakowało tylko niekoronowanego Króla Polski, prymasa Tysiąclecia kard. Stefana Wyszyńskiego. Pamiętamy słowa: „*Nie byłoby na Stolicy Piotrowej tego Papieża - Polaka, [...] gdyby nie było Twojej wiary, nie cofającej się przed więzieniem i cierpieniem, Twojej heroicznej nadziei, Twojego zawierzenia bez reszty Matce Kościoła, gdyby nie było Jasnej Góry i tego całego okresu dziejów Kościoła w Ojczyźnie naszej, które związane są z Twoim biskupim i prymasowskim posługiwaniem.*” - **Jan Paweł II do kardynała Stefana Wyszyńskiego (23 X 1978).**

I tak, na jednej z rad parafialnych, wróciliśmy do pomysłu, by pomnik kard. Stefana Wyszyńskiego dopełnił pragnienia i zamysły wielu osób. Jest to zwieńczenie Kolbuszowskiego **Triumwiratu**, zgromadzenia złożonego z trzech osób - trzech mężów - którzy odegrali ważną rolę w historii naszego kościoła, wypełniając określone zadania wynikające z powołania i misji Chrystusa.

Figurę wykonał p. Jacek Osadczyk z Ustrzyk Dolnych, przyjaciel p. Blajer-

skiego. Jej powstanie zasponsorował nasz rodak z Kanady p. Antoni Stolarz, którego marzeniem było, by osoba prymasa miała godne miejsce w naszej lokalnej społeczności.

Najpierw zaprojektowano i wykonano gipsowy model figury. Sam proces wydobywania rzeźby z kamienia jest bardzo trudny i pracochłonny. Granit jest pięknym i trwałym materiałem, jednak bardzo trudnym w obróbce, tu nie da się niczego dołożyć czy dokleić. Po kilkunastu miesiącach powstała postać prymasa, siedzącego i charakterystycznie podpartego, jakby zamysłonego, który w ręce trzyma zwój papieru z napisanymi Ślubami Jasnogórskimi. To ujęcie prymasa zostało utrwalone na zdjęciu, które powstało w Komańczy, w czasie kiedy prymas był więziony. Ze swej strony dodaliśmy ten zwój papieru, by symbolicznie uwydatnić wielką, ponadczasową myśl zorganizowania dziewięcioletniej nowenny, a potem obchodów Milenijnych, na których cały Naród ślubuje wierność Matce Kościoła, Pośredniczce Łask i walkę z wadami narodowymi.

„*Wielka Boga - Człowieka Matko!
Bogurodzico Dziewico, Bogiem sławiona Maryjo!*

*Królowo świata i Polski Królowo!
Gdy upływają trzy wieki od radosnego dnia, w którym zostałaś Królową Polski, oto my, dzieci Narodu polskiego i Twoje dzieci, krew z krwi Przodków naszych, stajemy znów przed Tobą, pełni tych samych uczuć miłości i nadziei, jakie ożywiały ongiś Ojców naszych.*

My, biskupi polscy i królewskie kapłaństwo, Lud nabyty zbawczą Krwią Syna

Twojego, przychodzi my, Maryjo, znów do Tronu Twego, Pośredniczko Łask wszelkich, Matko Miłosierdzia i wszelkiego pocieszenia.

Przynosimy do stóp Twoich niepokalanych całe wieki naszej wierności Bogu i Kościołowi Chrystusowemu - wieki wierności szczytnemu posłannictwu Na-

Ks. Lucjan Szumierz

rodu, omytego w wodach Chrztu świętego.

Składamy u stóp Twoich siebie samych i wszystko, co mamy: rodziny nasze, świętynie i domostwa, zagony polne i warsztaty pracy, pługi, młoty i pióra, wszystkie wysiłki myśli naszej, drgnienia serc i porywy woli.

Stajemy przed Tobą pełni wdzięczności, żeś była nam Dziewicą Wspomożycielką wśród straszliwych klęsk tyłu potopów.

Stajemy przed Tobą pełni skruchy, w poczuciu winy, że dotąd nie wykonaliśmy ślubów i przyrzeczeń Ojców naszych.

Spojrzyj na nas, Pani Łaskawa, okiem Miłosierdzia Twego i wysłuchaj potężnych głosów, które zgodnym chórem rwą się ku Tobie z głębi serc wielomilionowych zastępów oddanego Ci Ludu Bożego.

Królowo Polski! Odnawiamy dziś śluby Przodków naszych i Ciebie za Patronkę naszą i za Królową Narodu polskiego uznajemy.”

Ta zamysłona figura Prymasa, patrząca w kierunku rynku, miejsca, gdzie znajduje się centrum życia społeczności lokalnej, miejsca spotkań przypadkowych i zamierzonych, różnych występów, imprez kulturalnych i rocznic patriotycznych, w końcu miejsca spoczynku ludzi utrudzonych, ma symboliczne znaczenie. Są w życiu sprawy ważne i ważniejsze. Ukazują nam je słowa prymasa:

„Dla nas po Bogu, największa miłość to Polska! Musimy po Bogu dochować wierności przede wszystkim naszej Ojczyźnie i narodowej kulturze polskiej. Będziemy kochali wszystkich ludzi na świecie, ale w porządku miłości. Po Bogu więc, po Jezusie Chrystusie i Matce Najświętszej, po całym ładzie Bożym, nasza miłość należy się przede wszystkim naszej Ojczyźnie, mowie, dziejom i kulturze, z której wyrostamy na polskiej ziemi. I chociażby obwieszczono na transparentach najrozsądniejsze wezwania do miłowania wszystkich ludów i narodów, nie będziemy temu przeciwni, ale będziemy żądali, abyśmy mogli

żyć przede wszystkim duchem, dziejami, kulturą i mową naszej polskiej ziemi, wypracowanej przez wieki życiem naszych praojców”.

Czy w innym miejscu prymas powie:

„Nienawiścią nie obronimy naszej Ojczyzny, a musimy jej przeciw bronić. Brońmy jej więc miłością! Naprzód między sobą, aby nie podnosić ręki przeciw nikomu w Ojczyźnie, w której ongiś bili nas najeźdźcy. Nie możemy ich naśladować. Nie możemy sami siebie poniewierać i bić. Polacy już dosyć byli bici przez obcych, niechże więc nauczą się czegoś z tych bolesnych doświadczeń. Trzeba spróbować innej drogi porozumienia - przez miłość, która sprawi, że cały świat, patrząc na nas, będzie mówił: „Oto, jak oni się miłują”. Wtedy dopiero zapanuje upragniony pokój, zgoda i wzajemne zaufanie.”

Tych proroczych myśli prymasa mogłoby przytaczać bez liku - nic nie straciły one na aktualności.

„Wrogowie wiedzą, co narodowi służy, a co mu szkodzi. A jeśli chcą mu szkodzić, niszczą to, co mu pomaga. Dlatego też najeźdźcy zawsze niszczyli Kościół i chcieli zatrzeć ślady moralności chrześcijańskiej w życiu Narodu. Dlatego starali się Naród upodlić i rozpić. Są to lekcje z niedawnej przeszłości. Obyśmy ich szybko nie zapomnieli, mogą się nam bowiem przydać!”

Ksiądz kard. Stefan Wyszyński urodził się 3 sierpnia 1901 roku w miejscowości Zuzela na Mazowszu. Po zdaniu matu-

ry wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku. Tam, 3 sierpnia 1924 roku, otrzymał święcenia kapłańskie.

W okresie Powstania Warszawskiego ksiądz Stefan Wyszyński pełnił obowiązki kapelana grupy AK „Kampinos”. Po wojnie wrócił do Włocławka i został rektorem tamtejszego seminarium. W 1946 roku papież Pius XII mianował go biskupem diecezji lubelskiej. Dwa lata później, po śmierci kardynała Augusta Hlonda, został biskupem Gniezna i Warszawy. Jako prymas

przez 33 lata kierował Kościołem w Polsce. Był niekwestionowanym autorytetem. Człowiekiem zesłanym przez Boga Polsce w najtrudniejszych czasach.

W seminarium zastanawiano się, czy go wyświecić na kapłana, gdyż był słabego zdrowia, a on przeprowadził kościół w Polsce przez najtrudniejsze czasy, pozostając do końca wierny Bogu i Ojczyźnie.

Zmarł 28 maja 1981 roku, w uroczystość Wniebowstąpienia Pańskiego, ofiarując swoje życie w intencji uzdrowienia papieża Jana Pawła II, ugodzonego kulami zamachowca 13 maja 1981 roku. Na pogrzeb kardynała w Warszawie, 31 maja, przybyły dziesiątki tysięcy ludzi.

Proces beatyfikacyjny Prymasa Tysiąclecia na etapie diecezjalnym rozpoczął się 20 maja 1983 roku, a zakończył 6 lutego 2001 roku. Akta zebrane w toku procesu - w sumie 37 tomów - wraz złącznikami (książkami, artykułami autorstwa kandydata na ołtarze), zostały przekazane do watykańskiej Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych.

28 maja 2013 roku, podczas uroczystości w bazylice św. Jana Chrzciciela w Szczecinie, zamknięto diecezjalny proces o domniema-

nym uzdrowieniu młodej osoby za przyczyną Sługi Bożego kard. Stefana Wyszyńskiego. Dokumentacja trafiła do Watykanu. Jego proces beatyfikacyjny znajduje się w końcowej fazie i być może w najbliższym czasie ukaże się dekret o heroicznosci cnót Prymasa Tysiąclecia i doczekamy się wyniesienia go na ołtarze.

W poźółkłym brewiarzu kardynała Stefana Wyszyńskiego były dwie kartki. Na jednej miał zapisane nazwiska wszystkich księży, którzy odeszli z kapłaństwa. Na drugiej - nazwisko swego prześladowcy - Bolesława Bieruta. „Codziennie się za nich modłę” - mówił prymas.

„Moje życie było Wielkim Piątkiem” - mówił niejednokrotnie. Ale dodawał, że „każda prawdziwa miłość musi mieć swój Wielki Piątek”.

Mówił też o sobie: „Idę przez życie pełen nędzy, słabości i ran otrzymanych po drodze. Prawdziwie robak, nie człowiek”. A już na łożu śmierci, w maju 1981 r., stwierdził: „Moja droga była zawsze drogą Wielkiego Piątku na przestrzeni 35 lat służby w biskupstwie. Jestem za nią Bogu bardzo wdzięczny”.

Całe jego życie wskazuje jednak, że był to wielki mocarz Boży, człowiek o niespotykanej głębi ducha, przywiązujący ogromną wagę do modlitwy i prowadzący autentyczne życie duchowe. Zapewne pomagało mu zawierzenie, jak sam stwierdzał: „We wszystkim, co zdarza się w życiu człowieka, trzeba odczytać ślady miłości Boga. Wtedy do serca wkroczy radość”.

Z okazji Świąt Wielkanocnych wszystkim czytelnikom życzymy:

by „Ukrzyżowana Miłość” prowadziła nas do zwycięstwa nad złem i grzechem, by w naszym życiu każdego dnia triumfowało dobro, byśmy każdego dnia umieli powstawać z martwych z Chrystusem.

KS. LUCJAN SZUMIERZ

Sport

ŚWIĘTUJ Z NAMI KOBIETAMI

Każda okazja do świętowania jest szansą na wspólne spędzenie czasu w towarzystwie przyjaciół, znajomych lub ludzi, z którymi dzielimy wspólne pasje i zainteresowania. Taką okazję mieli mieszkańcy Kolbuszowej i okolic, którzy w czwartek, 9 marca 2017 r., uczcili Święto Kobiet wspólnym marszem nordic walking. Organizatorem marszu był Kolbuszowski Klub Nordic Walking, Fundacja na Rzecz Kultury Fizycznej i Sportu oraz Zarządy Osiedli 1, 2 i 3. Kolbuszowski Klub Nordic Walking od kilku lat aktywnie działa na rzecz popularyzacji nordic walking jako wspaniałego sposobu rekreacji oraz dyscypliny sportowej, w której każdy, niezależnie od metryki, może osiągać sukcesy i bić kolejne rekordy. W czwartek jednak nie chodziło o rekordy, lecz o miłe spędzenie czasu, na które zdecydowało się 30 osób. Po rozgrzewce i wspólnym pamiątkowym zdjęciu przy krokodylu, ruszyliśmy do przemarszu. Najpierw rundka „honorowa” wokół Rynku, a następnie szliśmy ulicą Piłsudskiego tak, by zakończyć marsz na stadionie, gdzie czekała na nas gorąca herbata, kawa i przepyszne ciasteczko oraz niespodzianki... Tu, przy radosnych rozmowach przy kawie i ciastku, każdy z maszerujących otrzymał prezent – niespodziankę z rąk Prezesa Fundacji

Mieszkańcy Kolbuszowej sportowo uczcili Dzień Kobiet

oraz wiosennego, kolorowego motyla.

Mamy nadzieję, że każdy maszerujący poczuł się wyjątkowo w tym pięknym dniu, czego potwierdzeniem był dobry humor i nieustający uśmiech.

Organizatorzy marszu dziękują wszystkim, którzy włączyli się w organizację imprezy, oraz tym, którzy przyszli. Zapraszamy za rok.

Po raz kolejny utwierdziliśmy się w przekonaniu, że warto organizować ta-

kie imprezy, aby wspólnie świętować oraz mile i zdrowo spędzać czas. Ponownie zachęcamy i zapraszamy na spotkania z kijkami w każdy wtorek o godz. 17.00 na stadion (a od kwietnia o 18.00) oraz w niedzielę o 8.30 na Białkówkę.

Serdecznie Dziękujemy i Zapraszamy

KKNW

BADMINTONIŚCI NA PODIUM

W dniach 10-12 marca zawodnicy Startu Widełka, w składzie Paweł Kopański, Konrad Płoch, Szymon Maciąg, wzięli udział w kolejnym turnieju rangi Grand Prix Polski, tym razem w Suwałkach. Cała ekipa zdołała wywalczyć miejsca na podium. W grach finałowych wystąpił dwukrotnie Konrad Płoch, w grze mieszanej z Dorotą Matysiak (KS Hubertus Zalesie Górne) oraz w grze podwójnej z kolegą klubowym Pawłem Kopańskim, zdobywając dwa srebrne medale. Młodszy reprezentant Startu Widełka, Szymek, także stanął na podium zdobywając dwa brązowe medale - w grze mieszanej z Zuzanną Luban i w grze pojedynczej.

Przed nami kolejne ważne starty naszych zawodników. W Kępnie, na Mistrzostwach Polski Województw Drużyn Mieszanych, do gry staną Paweł i Konrad w kategorii junior oraz Szymek w kategorii młodzik. W ostatnim tygodniu marca, od 23 do 25, zawodników „Startu” będzie można oglądać na dużym turnieju międzynarodowym Yonex Polish Open 2017 w Warszawie. W grach wystąpią Katarzyna Kutacha i Konrad Płoch.

PIOTR SUROWIEC

Dzielna Ekipa badmintonistów ze Startu Widełka

PRZEKAŻ 1% PODATKU NA RZECZ

REGIONALNEGO TOWARZYSTWA KULTURY W KOLBUSZOWEJ

KRS: 0000109497

**NR. KONTA BANKOWEGO:
21-9180-0008-2001-0000-0039-0001**

Centrum Handlowe ORZECH
Grupa Polskich Sklepów PASSA
ul.11 Listopada 3, 36-100 Kolbuszowa

Do Państwa dyspozycji:

DOLNA KONDYGNACJA: Neopunkt - AGD, RTV, Skutery, Komputery, Cyfrowy Polsat, „Kora” – Pościel, Ręczniki, Usługi Foto.

Krawiectwo – Szycie na miarę, przeróbki, dodatki krawieckie.

PARTER: Art. Spożywcze, Stoisko monopolowe, Chemia Gospodarcza, Kantor Wymiany Walut, Bankomat, Apteka, Kawa z ekspresu, Hot –Dogi.

I PIĘTRO: Biżuteria, Centrum Chińskie.

II PIĘTRO: Centrum Medyczne PROMEDICA, Kompleksowe usługi z zakresu medycyny i stomatologii, Lekarze Specjaliści, Stomatologia, Medycyna Pracy, Rehabilitacja, Laboratorium, USG, Leczenie bezpłatne – Umowa z NFZ, Ubezpieczenia Generali.

ZAPRASZAMY

**Ziemia
KOLBUSZOWSKA**

Miesięcznik społeczno-kulturalny
Wydawca: Regionalne Towarzystwo Kultury
im. Juliana Macieja Gosłara w Kolbuszowej

INDEKS: 32616X ISSN 1232-051X

Redakcja: Barbara Szafraniec - redaktor naczelny, Jacek Bardan, Andrzej Jagodziński, Barbara Kardyś, Paweł Michno, Wojciech Mroczka.

Stali współpracownicy: Marian Piórek, Janina Olszowy, Jarosław Ragan, Piotr Bujak, ks. Lucjan Szumierz. Skład: ŁSz.

Adres redakcji: ul. Piłsudskiego 7, 36-100 Kolbuszowa, tel/fax: 017/ 22 70 222, e-mail: ziemiakolbuszowska@wp.pl. Strona Internetowa RTK: rtk.kolbuszowa.pl

Przeznaczony 1% podatku na działalność statutową Towarzystwa. Nr KRS 0000109497

Posel na Sejm RP
Starosta Kolbuszowski

Burmistrz Kolbuszowej
Dyrektor Zespołu Szkół Technicznych
im. Bohaterów Września 1939r. w Kolbuszowej

zapraszają na obchody

7. ROCZNICY KATASTROFY SMOLEŃSKIEJ

9 KWIETNIA 2017r.

(tj. niedziela)

Program obchodów:

Godz. 11.25 - Zbiórka delegacji i zaproszonych gości
przy Zespole Szkół Technicznych im. Bohaterów Września 1939r.
w Kolbuszowej (ul. Janka Bytnara 2)

Godz. 11.30 - Rozpoczęcie uroczystości

* Odegranie Hymnu państwowego

* Referat okolicznościowy

* Złożenie kwiatów pod pamiątkową tablicą ku czci ofiar
Katastrofy Smoleńskiej przez delegacje

Godz. 11.45 - Przemarsz ulicą Mickiewicza do Kolegiaty Kolbuszowskiej
pw. Wszystkich Świętych

Godz. 12:00 - Uroczysta Msza Święta w intencji tragicznie zmarłych
w Katastrofie Smoleńskiej

Godz. 13:00 - Zakończenie uroczystości